

§ 1 Justering av protokoll

Protokollen för den 2, 3 och 4 mars justerades.

§ 2 Avsägelse

Förste vice talmannen meddelade att *Tomas Tobé* (M) avsagt sig uppdraget som ledamot i krigsdelegationen.

Kammaren biföll denna avsägelse.

§ 3 Anmälan om kompletteringsval

Förste vice talmannen meddelade att Moderaternas riksdagsgrupp anmält Jessica Polfjärd som ledamot i krigsdelegationen.

Förste vice talmannen förklarade vald till

ledamot i krigsdelegationen
Jessica Polfjärd (M)

§ 4 Anmälan om granskningsrapport

Förste vice talmannen anmälde att följande granskningsrapport hade kommit in från Riksrevisionen och överlämnats till justitieutskottet:
RiR 2016:2 Tillsyn över brottsbekämpande myndigheter – En granskning av Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden

§ 5 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:
Proposition
2015/16:119 till utrikesutskottet

Redogörelse
2015/16:ER1 till utrikesutskottet

Motioner
2015/16:3333, 3335 och 3337 till näringsutskottet

Svar på interpellationer

§ 6 Svar på interpellation 2015/16:467 om Sveriges Västsaharapolitik

Anf. 1 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Herr talman och ärade ledamöter! Lotta Johnsson Fornarve har frågat mig varför en riksdagsledamot inte kan ta del av UD:s interna genomlysning av Sveriges Västsaharapolitik, samt om riktlinjerna för uppdraget och urvalet av aktörer som utredaren träffat möjliggör en korrekt analys och bedömning av Västsaharafrågan.

Lotta Johansson Fornarve har vidare frågat mig om Sverige i FN kommer att arbeta aktivt för att folkomröstningen som beslutades 1991 snarast ska äga rum samt för ett utökande av Minursos mandat till att även omfatta övervakning av de mänskliga rättigheterna.

Den handling som Lotta Johnsson Fornarve begärt att få ta del av innehåller uppgifter som omfattas av sekretess enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen. Regeringen beslutade den 18 februari 2016 att handlingen inte kunde lämnas ut i sin helhet. Enligt offentlighets- och sekretesslagen hindrar inte sekretess att handlingar lämnas till riksdagen, däremot har inte enskilda riksdagsledamöter någon egen rätt att ta del av sekretessbelagda uppgifter.

Genomlysningens övergripande syfte – en analys av Sveriges Västsaharapolitik och rekommendationer för hur denna politik kan utvecklas – satte ramarna för studiens genomförande. Riktlinjerna för uppdraget var breda, och uppräknningen av förhållanden som skulle studeras var inte uttömmande. Inte heller den uppräknning av aktörer som konsulterats inom ramen för genomlysningen, och som omnämns i sammanfattningen, är uttömmande.

Genomförandet av en folkomröstning ingår i Minursos mandat, om vilket FN:s säkerhetsråd beslutade 1991. Mot bakgrund av parternas oförenliga ståndpunkter vad gäller villkoren bland annat för en folkomröstning beslöt säkerhetsrådet 2007 att i stället uppmana parterna att inleda direkta politiska förhandlingar. Sverige stöder säkerhetsrådets beslut samt de förnyade ansträngningar som FN:s generalsekreterare och generalsekreterarens särskilde sändebud för Västsahara, Christopher Ross, nu gör för att finna en rättvis, varaktig och ömsesidigt acceptabel politisk lösning som tillgodoser västsahariernas rätt till självbestämmande. Jag vill samtidigt framhålla att ett tungt ansvar vilar på parterna till konflikten att medverka till en förhandlingslösning.

Sverige prioriterar arbetet för mänskliga rättigheter i våra kontakter med både Marocko och Polisario och är likaså pådrivande inom EU på detta område. Som bekant ingår inte någon MR-komponent i Minursos mandat. Ett initiativ för att utöka mandatet i denna riktning togs senast av USA 2013; stöd för initiativet saknades dock i FN:s säkerhetsråd.

Prot. 2015/16:83
18 mars

Svar på
interpellationer

Anf. 2 LOTTA JOHNSON FORNARVE (V):

Herr talman! Tack, ministern, för svaret på min interpellation om Sveriges Västsaharapolitik!

När Sverige fick en ny regering 2014 var jag fylld av förhoppning om att den skulle ta Västsaharafrågan på allvar och genomföra riksdagsbeslutet från 2012 om att erkänna Västsahara.

Jag besökte nyligen de västsahariska flyktinglägren i Saharas öken i södra Algeriet, där människor har bott under mycket svåra förhållanden i över 40 år. Alla jag mötte, från kvinnan i tältet till den västsahariska utrikesministern, uttryckte en förhoppning om att Sverige som första västland skulle gå i spetsen och erkänna Västsahara. Ett ökat erkännande skulle ha gett det luttrade västsahariska folket en ökad tro på framtiden och befestat fred och säkerhet i området. Nu har den svenska regeringen i stället svikit det västsahariska folket.

Vad som är orsaken till denna helomvändning är svårt att få grepp om, eftersom stora delar av utredningen av Fredrik Florén, som ligger till grund för beslutet, är hemliga. Jag anser fortfarande att det är anmärkningsvärt att jag som riksdagsledamot inte har fått tillgång till det fullständiga underlaget. Jag förstår nu att jag kan begära ut handlingarna via utrikesutskottet, vilket jag också kommer att göra snarast.

Av sammanfattningen framgår dock att utredaren inte har besökt det ockuperade Västsahara. Västsaharier som bor i den ockuperade delen av landet utsätts för systematiska och väldokumenterade brott mot de mänskliga rättigheterna, vilket också bekräftas av Amnesty International och Human Rights Watch. Hur kan rapportören skapa sig en korrekt bild av läget i det ockuperade Västsahara utan att ha besökt området?

Just nu pågår en hungerstrejk av 13 västsahariska politiska fångar som efter tortyr blivit dömda i en militärdomstol till mellan 20 års fängelse och livstid för att de krävt sociala rättigheter och att stölden av Västsaharas naturresurser ska upphöra. Dessa fångar är ett tydligt exempel på de övergrepp som ständigt sker mitt framför våra ögon i dagens Marocko.

Det är också anmärkningsvärt att det i rapporten inte görs ett tydligt fördömande av Marockos ockupation och av de systematiska kränkningar av de mänskliga rättigheterna som sker mot västsaharier.

Fredrik Florén har inte heller träffat representanter för Afrikanska unionen. Västsahara, eller den Sahariska arabiska demokratiska republiken, SADR, är ju medlem i Afrikanska unionen, som är en mycket viktig politisk aktör för regionalt samarbete i Afrika. Även detta anser jag vara en brist i rapporten.

UD har visserligen sagt att beslutet att inte erkänna Västsahara togs utifrån en samlad politisk bedömning. Samtidigt har påståendet att kriterier för folkrättsliga grunder saknas för ett erkännande haft en central roll.

Så sent som i november skrev tre av världens främsta experter i internationell rätt och folkrätt på DN Debatt att folkrätten inte hindrar ett erkännande av Västsahara. Tvärtom är de legala förutsättningarna liknande

dem som funnits när vi har erkänt Bosnien och Hercegovina, Kroatien och Palestina. Det är då anmärkningsvärt att en ensam utredare kommer fram till motsatsen.

Margot Wallström säger i sitt svar att Sverige stöder säkerhetsrådets beslut och de förnyade ansträngningar som nu görs för att finna en rättvis, varaktig och ömsesidigt acceptabel politisk lösning som tillgodoser västsahariernas rätt till självbestämmande. Detta är bra. Men det räcker inte med att bara stödja säkerhetsrådet, utan Sverige måste också ställa tydliga krav och jobba aktivt i FN för att få till stånd en lösning, där kravet att en folkomröstning snarast kommer till stånd är centralt. Det är också hög tid att FN och Sverige ställer tydliga krav på Marocko, som är den part som systematiskt försvårat och saboterat FNs arbete.

Anf. 3 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Herr talman! Tack, Lotta Johnsson Fornarve! Jag skulle vilja ta tillfället i akt och berätta lite om hur vi nu jobbar med Västsaharafrågan. När vi hade tillträtt som ny regering ägnade vi genast tid åt Västsahara, till skillnad från den förra regeringen. En översyn av den svenska Västsaharapolitiken initierades, och som Lotta vet överlämnades den till mig i mitten av januari.

Det vi nu gör är att vi intensifierar stödet till FN-processen för att finna en rättvis, ömsesidig och accepterad lösning på konflikten. Stödet är både politiskt och humanitärt, och det kan sammanfattas i fem punkter. För det första vill vi stärka FN:s arbete för att underlätta en förhandlingslösning. För det andra vill vi ha ett fortsatt engagemang för folkrättens efterlevnad. För det tredje övervägs ett ökat humanitärt bistånd. För det fjärde finns det ett engagemang för högnivåkontakter med parterna. Jag träffade själv Polisario häromveckan och ser fram emot fortsatta kontakter. För det femte vill vi ha ett engagemang för att främja en dialog parterna emellan.

Jag har i olika sammanhang talat med Marocko. För några veckor sedan tog jag också emot Polisario på Utrikesdepartementet för ett längre möte. Det var ett konstruktivt möte.

Sverige står fortsatt bakom västsahariernas rätt till självbestämmande. Vi har sedan flera år goda relationer till Polisario. Vi kommer också framöver att stödja västsaharierna och föra dialog med Polisario om hur Sverige bäst kan bidra.

Jag vill också understryka att regeringens position självklart är att folkrätten måste efterlevas och respekteras. Låt mig även säga att det förstås spelar roll hur Afrikanska unionen ställer sig och hur EU ställer sig. Vi vet också att Frankrike och Sydafrika har viktiga roller just nu.

När det gäller de folkrättsliga kriterierna måste det också göras en helhetsbedömning politiskt. Vad är vägen framåt? För ett erkännande ställer folkrätten tre krav: att det finns ett territorium och en befolkning och att en stat utövar effektiv kontroll över territoriet.

Regeringens bedömning är, i likhet med vad utredaren har sagt, att Sahariska arabiska demokratiska republiken inte utövar effektiv kontroll över huvuddelen av territoriet och den befolkning som bor där. I Västsaharas fall är det aktuella territoriet till allra största delen kontrollerat av Marocko. Man kan argumentera också kring skillnaderna när det gäller Palestina. Det är stora skillnader när det gäller Palestina, som ansetts som, så att säga, statsdugligt av en rad olika organ.

Det är viktigt att ha det klart för sig när det gäller det folkrättsliga, men den totala bedömningen måste vara en politisk bedömning som tar in alla de här olika faktorerna.

Prot. 2015/16:83
18 mars

*Svar på
interpellationer*

Anf. 4 LOTTA JOHNSON FORNARVE (V):

Herr talman! Jag tycker att det är ganska anmärkningsvärt att de här experterna på folkrätt och internationell rätt har en annan uppfattning och gör bedömningen att de folkrättsliga grunderna för ett erkännande ändå finns där. Vi vet att ett erkännande skulle betyda oerhört mycket för att flytta fram Västsaharas position.

Det är bra att Sverige vill intensifiera sitt arbete i FN. Det är bra att man har en kontinuerlig kontakt med båda parter, och det är bra att man vill stärka det humanitära stödet. Det är positivt. Jag tycker ändå att det är väldigt viktigt att man ser att det är Marocko som är den svåra parten här. Det är Marocko som inte är intresserat av att hitta en lösning på Västsaharafrågan. Man gör i stället allt för att sabotera och försvåra FN:s arbete.

Marocko har blockerat FN:s särskilda sändebud för Västsahara, Christopher Ross, från att besöka området under lång tid. Man gjorde sitt bästa för att förhindra besök av FN:s generalsekreterare Ban Ki Moon. Man har också stoppat en rad internationella observatörer från att besöka Västsahara, bland annat en bred svensk delegation som jag själv ingick i förra våren, under ledning av Kristna Fredsrörelsen.

Det är viktigt att Sverige är väldigt tydligt med att Marocko inte har någon som helst rätt till det ockuperade Västsahara. Området betecknas som ett icke självstyrande territorium av FN, och folkrättsligt kan Marocko inte göra några anspråk på detta område. Den marockanska ockupationen strider mot beslut i FN och i den internationella domstolen i Haag. Inget land i världen har heller erkänt Marockos rätt till landet.

Ett tydligt exempel på Marockos ovilja att hitta en lösning är den behandling som FN:s generalsekreterare Ban Ki Moon utsattes för när han nyligen besökte regionen. Ban Ki Moon tilläts inte besöka det ockuperade Västsahara och möttes dessutom av en demonstration i Marocko som helt uppenbart organiserats från högsta ort. Ban Ki Moon blev oerhört upprörd och ansåg att Marockos agerande var respektlöst både mot honom som person och mot hela FN.

Nu har Marocko även beslutat sig för att dra tillbaka sitt stöd till FN:s fredsbevarande styrka Minurso, något som måste betecknas som en desperat provokation. Det är ett agerande som är helt oacceptabelt.

I 25 år har FN:s säkerhetsråd försökt genomföra sin avkoloniseringsplan för Västsahara, som accepterades av både Polisario och Marocko 1991. Men Marocko har sedan dess förhindrat folkomröstningen och vägrar sedan 2004 att acceptera ett självständigt Västsahara.

Tiden börjar rinna ut, och det finns risk för att den vapenvila som råder sedan 1991 bryts. Det är därför hög tid att FN agerar med kraft och börjar tala klarspråk gentemot Marocko. Om inte Marocko vill förhandla måste säkerhetsrådet nu ta saken i egna händer och börja förbereda sig för en folkomröstning. Margot Wallström säger att vi ska intensifiera arbetet i FN. Jag hoppas att man verkligen gör det, så att den här folkomröstningen kommer till stånd så snart som möjligt.

FN-styrkan Minurso är den enda fredsbevarande styrka som saknar mandat att övervaka och förhindra brott mot de mänskliga rättigheterna. Det betyder att den västsahariska befolkningen i ockuperat område är helt skyddslös. En västsaharisk nomad sköts ihjäl så sent som i förra veckan utan att FN-styrkan agerade. Det är av största vikt att Sverige agerar för att Minursos mandat ska utvidgas till att även omfatta de mänskliga rättigheterna och att krav ställs på Marocko om att man inte ska dra tillbaka sitt stöd till Minurso.

Det är också centralt att Sverige försvarar Västsaharas rätt till sina naturresurser. Mot den bakgrunden är det obegripligt att Sverige anslutit sig till EU-ländernas överklagan av EU-domstolens beslut om att upphäva alla handelsavtal med Marocko som inkluderar produkter från den del av Västsahara som Marocko ockuperar.

Anf. 5 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Herr talman! Jag kan instämma i väldigt mycket som Lotta Fornarve säger. Det har ändå varit bra att se att det har rört på sig i FN på sistone. Nyligen kom Ban Ki Moon hem från en resa till Västsahara. Det var 18 år sedan FN:s generalsekreterare var där senast – då hette han Kofi Annan. Det var 1998. Under 18 år hinner väldigt mycket hända. Ett nyfött barn hinner bli myndigt. I Västsaharafrågan har inte mycket hänt. Det är riktigt att det till slut kan bli farligt, eftersom man känner en stor desperation. Därför är det av största vikt att vi engagerar oss konstruktivt och försöker hitta en väg framåt.

Generalsekreteraren angav flera skäl till resan. Han sa att han ville göra en egen bedömning och bidra till en lösning på konflikten. Han sa att han ville besöka Minurso, förstås, och själv bevittna vad han kallade en av vår tids glömda tragedier. Lotta Fornarve vet att de här flyktinglägren hör till de äldsta i världen vid det här laget. Generalsekreteraren har själv pratat om hur förkrossande det är att se att familjer har fått vara åtskilda så länge. Det är en helt oacceptabel situation.

Herr talman och ärade ledamöter! Sverige stöder FN:s arbete. Vi har kontakt om vad vi som land kan bistå med. Det handlar alltid om att bedöma: Vad är det viktigaste vi kan göra i det här läget? Hur hjälper vi till? Och hur stöder vi FN-processen? Det gäller också att bedöma politiskt vad som är det klokaste.

Jag kan bara hålla med om generalsekreterarens ord om konflikten. Han sa:

”I was very saddened to see so many refugees and, particularly, young people who were born there. The children who were born at the beginning of this occupation are now 40 or 41 years old. So forty years of a very difficult life. I really wanted to give them a sense of hope that this not the end of the world for them. I was concerned that if they know that this is the end of their world, then what will happen to their future? We have to bring them, first of all, lifesaving support and a sense of bigger hope for their better future.”

Det är inriktat på ungdomarna och på dem som måste få hopp om en bättre framtid. Det är förstås det som ska driva oss och vägleda oss i vad vi gör just nu. Det är inte lätt, och vi har sett att det har blivit starka reaktioner också på FN:s generalsekreterares resa. Men vi kan bara uppmuntra dem som nu har en viktig roll att spela, inte minst Frankrike och andra

länder, i fråga om att de genom bilaterala kontakter påverkar Marocko till en konstruktiv hållning. Här behövs båda parter för att förhoppningsvis förhandla om en väg framåt.

Vi välkomnar det ökade engagemanget från FN:s sida. Vi kommer att engagera oss på alla de fem områden som jag redovisade. Vi tror att det är den klokaste vägen framåt, och vi kommer fortsatt att ha kontakt med, förstås, både Polisario och Marocko för att se till att vi tar ett steg i taget.

Tack för debatten!

Anf. 6 LOTTA JOHNSON FORNARVE (V):

Herr talman och ministern! Naturligtvis var det väldigt viktigt att Ban Ki Moon äntligen besökte området. Men samtidigt var det olyckligt att han inte fick komma in i det ockuperade Västsahara. Vi ser också Marockos reaktion på besöket. Detta visar tydligt att Marocko är väldigt ovilligt i fråga om att hitta en lösning. Därför är det viktigt att vi skärper tonen gentemot Marocko och ökar påtryckningarna på Marocko. Det är där bromsklossen ligger.

Det handlar om att få till stånd den här folkomröstningen. Folkomröstningen är det naturliga instrumentet för västsaharierna när det gäller att utöva det självbestämmande de har rätt till enligt FN-systemet för avkolonisering. Ett svenskt erkännande hade kunnat bryta det stillestånd som just nu råder i avkoloniseringsprocessen, även om det börjar hända lite saker, och ge Västsahara en ökad möjlighet att möta Marocko som en jämlik part. Jag vill därför vädja till regeringen att ompröva beslutet och snarast erkänna Västsahara. I väntan på det är det nödvändigt att vi med kraft intensifierar arbetet i FN. Jag hoppas att vi verkligen kommer att göra det, så att den här folkomröstningen kommer till stånd, som man kom överens om 1991, och att vi också jobbar för att Minurso ska få ett utökat mandat till att omfatta även övervakning av de mänskliga rättigheterna.

Jag vill avsluta med att hänvisa till vad Ban Ki Moon sa efter sitt besök helt nyligen i de västsahariska flyktinglägren. Han sa ungefär så här: Vad som verkligen berörde mig och gjorde mig bedrövad var den ilska som mötte mig. Många uttrycker sin ilska. Människor som i mer än 40 år har bott under de svåraste förhållanden upplever att deras situation och sak har glömts bort av världen. Det är förståeligt att de är arga. Det sa Ban Ki Moon.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 7 Svar på interpellation 2015/16:410 om medicinska åldersbedömningar

Anf. 7 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Johan Forssell har frågat mig hur jag avser att säkerställa att de medicinska åldersbedömningarna återupptas och när vi kan förvänta oss att så sker.

Prot. 2015/16:83
18 mars

Svar på
interpellationer

Inledningsvis kan det konstateras att medicinska åldersbedömningar utförs, om än i liten omfattning. Det har dock under lång tid varit svårt att få dessa genomförda bland annat beroende på brist på anbud från relevanta utförare. Det är därför angeläget att finna en bättre ordning för hur medicinska åldersbedömningar ska kunna genomföras.

Socialstyrelsen utfärdade 2012 rekommendationer för hur medicinska åldersbedömningar bör utföras. Enligt rekommendationerna bör en inledande barnläkarundersökning kompletteras med röntgenundersökningar av handskelett och tänder. En sammanhållen medicinsk bedömning grundad på dessa utlåtanden bör sedan göras av specialister.

I praktiken har få medicinska åldersbedömningar genomförts beroende på låsningar mellan olika aktörer, oenighet om tolkningsföreträde och hur resultatet av den medicinska åldersbedömningen ska värderas tillsammans med övrig bevisning och utredning. Socialstyrelsen ser för närvarande på eget initiativ över riktlinjerna för medicinsk åldersbedömning. En vetenskaplig genomlysning av metoder för åldersbedömning ska presenteras i april.

Frågan om en asylsökande är under eller över 18 år är viktig, inte bara när det gäller frågan om uppehållstillstånd utan även när det gäller boende och omvårdnad. Det är till exempel inte lämpligt att vuxna asylsökande bor med ensamkommande barn i barnboendena, och resurser avsatta för barn ska inte gå till vuxna asylsökande.

En bedömning av åldern måste därför göras när den asylsökande inte kan göra sin ålder sannolik och det finns tveksamheter om den ålder som uppgetts. En medicinsk åldersbedömning kan bidra till underlaget och ge den sökande stöd för de uppgifter om åldern som lämnats.

Mot bakgrund av detta har regeringen höjt ambitionsnivån när det gäller åldersbedömningar. Migrationsverket har i regleringsbrevet för 2016 fått i uppdrag att i ökad utsträckning bedöma åldern på ensamkommande barn vid registrering och prövning. Senast den 4 maj ska myndigheten delredovisa vidtagna och planerade åtgärder till Regeringskansliet.

Ett intensivt arbete pågår också inom Regeringskansliet för att finna en ordning så att fler medicinska åldersbedömningar av asylsökande kan genomföras. Regeringen avser att återkomma i denna fråga inom den närmaste tiden.

Anf. 8 JOHAN FORSSELL (M):

Herr talman! Jag vill tacka statsrådet för svaret. Trevligt också att se att så många åhörare följer den här diskussionen!

Jag har skrivit denna interpellation av den anledningen att vi har en helt ny situation gällande de ensamkommande ungdomarna som har kommit till Sverige. Det kom som bekant 35 000 förra året – på bara ett år.

Vi ger i Sverige särskilda rättigheter och särskilda förmåner till den som är under 18 år. Det är olika typer av bidrag, särskilt boende etcetera. Det är fullt rimligt att det är så. Men det innebär också att det, allt annat lika, kan vara mer förmånligt för den enskilda att faktiskt uppges en ålder som är yngre än 18 år än den faktiska åldern. Det är detta som den här interpellationen handlar om.

Sveriges flyktingpolitik grundar sig på flera viktiga principer. En viktig sådan princip är att resurser som är avsedda för barn ska gå till just barn och inte till vuxna. Den som är äldre än 18 år får naturligtvis söka asyl och ska bli prövad utifrån det men då som vuxen och inte som barn.

Det är dessutom så att ett barn som kommer till Sverige efter att kanske ha rest över halva jorden utan sina föräldrar för att nå hit inte sällan befinner sig i en ganska utsatt situation. Vad händer om det begås ett brott mot ett barn på ett sådant här HVB-hem av en person som är äldre än 18 år? Vilket ansvar har i så fall vi som politiker för den uppkomna situationen?

Jag lyfte upp detta redan i höstas, och tyvärr har vi sedan dess fått ett antal väldigt tragiska exempel på att just detta har inträffat på flera platser runt om i Sverige.

Herr talman! Jag tror att Sverige kan lära sig mycket av våra grannländer. Jag jämförde siffrorna från 2014 med Danmark, Finland och Norge, och då framgick det att man gjorde medicinska åldersbedömningar på var tredje ensamkommande i Danmark och i Finland. I Norge skedde det faktiskt på tre av fyra ungdomar. I Migrationsverkets årsredovisning ser vi att det förekom endast i 208 fall, vilket innebär att ungefär 3 av 100 blir åldersbedömda här i Sverige med medicinska metoder.

Tittar vi på våra grannländer ser vi också att man där korregerar upp åldern i betydligt fler fall än vad vi gör i Sverige. Här är det 1 av 20. I Danmark är det ungefär var fjärde och i Norge var tredje. Man kan konstatera att där har man också nått längre. Man har en fungerande ordning.

Jag tycker att det är bra att regeringen nu verkar ha samma uppfattning. Det är ohållbart att det ser ut som det gör i dag. Jag konstaterar, precis som nämns i svaret, att detta lyfts fram i regleringsbrevet för 2016. Samtidigt lyftes det bort 2015. Det är alltså ett steg framåt men från en väldigt låg nivå.

Jag tycker att det var olyckligt att så skedde, dels för att det sedan kom 35 000 personer, dels för att Migrationsverket bara några månader senare helt slutade genomföra dessa bedömningar i egen regi. Jag skulle gärna vilja veta varför regeringen fattade det beslutet då.

Vi har från Moderaterna föreslagit att Migrationsverket till exempel skulle kunna anställa egna läkare för att göra detta. Det finns i dag en särskild id-enhet som granskar handlingar på Migrationsverket, och det vore fullt möjligt med en enhet också vad gäller medicinska åldersbedömningar som är helt avskild från de enheter som arbetar med asylprövningar. Jag tycker att dessa bedömningar bör ske regelmässigt när åldern är osäker.

Jag skulle också med anledning av svaret vilja veta när statsrådet tror att vi kan ha en fungerande ordning på plats i Sverige.

Anf. 9 FREDRIK MALM (L):

Herr talman! Den här interpellationen är väldigt viktig, för den aktualiserar en problematik som de som arbetar ute på fältet, på boenden och på olika sociala enheter i kommunerna runt om i Sverige har sett väldigt länge. Jag är övertygad om att även migrationsministern, Johan Forssell, jag själv, vice talman Tobias Billström tidigare och alla andra som har varit ute och besökt boenden får signaler om att det finns personer som kommer till Sverige och uppger att de är yngre än 18 år, fast de är äldre.

Det är därför mycket märkligt att det inte har funnits en ordning där man får ett bredare och bättre kompletterande underlag för att kunna fastställa åldern på personerna. Det är precis som Johan Forssell beskriver: Om man är under 18 år har man en rad fördelar inom den svenska asylpolitiken. Det är lättare att återförenas med sina föräldrar, det är lättare att få stanna i Sverige, det är en annan typ av boende och så vidare. Detta gör att det kan finnas incitament för människor att faktiskt uppge en lägre ålder, och vi måste våga medge att så kan vara fallet.

Det betyder absolut inte att alla ungdomar som kommer ensamma till Sverige uppger att de är yngre än vad de är. Så är det absolut inte. Men det finns ett antal som gör det, och då är det viktigt att medicinska åldersbedömningar kan komma till stånd som en del i att få ett bredare underlag för att kunna fatta ett mer korrekt beslut.

Det handlar inte bara om att kunna fastställa om en person är över 18 år, utan det handlar likaväl om rättssäkerheten för en asylsökande ensamkommande pojke, vilket det oftast är, att kunna få sin rätt garanterad om han faktiskt är yngre än 18 år men Migrationsverket hävdar någonting annat. Detta går alltså i båda riktningarna.

För Liberalerna är barnrättsperspektivet också väldigt viktigt. I Sverige gör vi skillnad på barn och vuxna. Barn har särskilda rättigheter. Vuxna har särskilda skyldigheter gentemot barn. Om vi får en situation ute på boendena med unga flickor och pojkar på 13, 14 och 15 år som blandas med personer som är över 20 år, och sedan i takt med att det kanske blir mindre bemanning också blir väldigt pressat, så är det absolut inte tillfredsställande.

Barnrättsperspektivet handlar också om att kanalisera resurser rätt. Resurser som ska gå till barn ska inte hamna hos personer som är över 18 år. Därför är bedömningarna viktiga. Jag tycker också att det framgick av statsrådets svar att statsrådet delar vår grundhållning i frågan.

De medicinska åldersbedömningarna är inte helt vattentäta. Det vet vi. Det är därför man ska använda ordet bedömning och inte bestämning, har jag förstått. Det är fråga om bedömningar. Genom att röntga visdomstanden och göra en medicinsk bedömning kan man med ungefär 90 procents säkerhet fastställa om en person är över eller under 18 år. Det kan komplettera andra delar.

Varför kan man inte utreda möjligheten att i sådana fall låta läkare i andra länder, i till exempel våra nordiska grannländer, göra de medicinska bedömningar som svenska läkare vägrar att göra? Det är ändå angeläget att de medicinska åldersbedömningarna kommer till stånd.

Anf. 10 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Vi är helt överens om att det är viktigt att vi får åldersbedömningarna till stånd. Det är viktigt att vi får ordning i denna fråga. Det handlar bland annat om utgångspunkten att inga barn ska behandlas som vuxna. Inga vuxna ska heller behandlas som barn. Det är vad vi måste säkerställa.

Detta är viktigt i fråga om asylprövning och i fråga om resursanvändning, som bland annat Johan Forssell pekade på, och det är kanske ännu viktigare ur en säkerhetsaspekt. Det är inte lämpligt att vuxna bor i barnboenden. Vi måste se till att åldersbedömningarna kan göras.

Fredrik Malm sa att det var märkligt att det inte finns en ordning på plats. Jag kan instämma i att det är märkligt. Rättare sagt är det kanske inte så förfärligt märkligt. Det här är en av de gamla surdegarna som den gamla regeringen lämnade efter sig.

Orsaken till att vi befinner oss där är de nya riktlinjerna som kom 2012 från Socialstyrelsen. De gjorde att frågan totalt gick i baklås. Det finns en grupp barnläkare som inte vill vara med och göra bedömningarna. Med de nya riktlinjerna från Socialstyrelsen gavs läkarna i princip vetorätt mot åldersbedömningarna, vilket innebar att det blev svårare och svårare att genomföra dem.

Vad gjorde den gamla regeringen 2012 för att lösa de knutarna? Ingenting. Vad gjorde den gamla regeringen 2013 för att lösa knutarna? Ingenting. Vad gjorde den gamla regeringen 2014 för att lösa knutarna? Ingenting.

Detta är en sådan uppgift som vi har fått ta oss an för att hitta ett system och en lösning på. Jag har goda förhoppningar om att vi ska klara detta.

Jag omtalade i mitt svar Socialstyrelsens projekt för att ta fram en bättre och rättssäker metod. Jag träffade Socialstyrelsens ledning för två veckor sedan. Nästa månad, i april, om planeringen håller – ingenting talar emot detta – kommer Socialstyrelsen att gå ut med sina resultat. Man har tagit fram en ny och mer rättssäker metod med ett mindre spann. Det ska vara en mer säker metod för att veta precis hur gamla ungdomarna är. Tekniken har moderniserats. Arbetet ska vara färdigt när det gäller metoden i april – i varje fall ska det finnas ett förslag.

Därefter måste det komma en organisation på plats. Migrationsverket tillsammans med någon ytterligare aktör ska se till att arbetet påbörjas. Det har talats om vilken typ av insatser som behöver göras. I vår planering tänker vi nu på Rättsmedicinalverket, som kan bygga upp en sådan kapacitet så att man kan vara med tillsammans med Migrationsverket och genomföra åldersbedömningarna.

Jag ser framför mig att vi under det här året kommer att få till stånd en fungerande ordning. Det är sannerligen viktigt att den kommer på plats. Det ligger många asylprövningar framför oss.

Utöver detta vill jag säga att det är viktigt att inte bara få en sådan ordning på plats utan också att bedömningen kan göras tidigare i processen, helst redan i samband med att människor ska placeras i boenden. Nu sker ofta prövningen långt senare vid själva asylprövningen. Men ur säkerhetssynpunkt är det bra att göra åldersbedömningen tidigare.

Anf. 11 JOHAN FORSSELL (M):

Herr talman! Jag tycker att migrationsministern slirar lite på sanningen i sin historieskrivning. Visst borde säkert fler medicinska åldersbedömningar ha skett under Alliansens tid vid makten, men de skedde faktiskt. De skedde i en betydligt större andel av de sökande eftersom det kom betydligt färre människor till Sverige.

Vad Morgan Johansson sedan gjorde när han klev in i Rosenbad som ny migrationsminister var att han i regleringsbrevet till Migrationsverket helt strök formuleringen om att öka användningen av medicinska åldersbedömningar. Den fanns inte med det året. Jag tycker nog att Morgan Johansson ska vara försiktig med att säga att andra inte har gjort tillräckligt,

mot bakgrund av hur den här regeringen själv agerade när man fick möjlighet att påverka.

Jag tycker att dagens ordning är märklig. I grunden ligger bevisbördan när det gäller ålder på den enskilde. Det är naturligt. Problemet i dag är att Migrationsverket godtar den uppgivna åldern om det inte är uppenbart så att man är äldre än 18 år. Problemet är att det är svårt för vem som helst att titta på en person och säga att personen är 18, 20, 22 eller 16. Principen att bevisbördan ligger på den enskilde måste gälla även i praktiken. Man måste kunna styrka sin ålder om det inte är uppenbart att man är yngre än 18 år. Det är rakt motsatt mot i dag. Om man inte kan styrka åldern med ett id-kort – det är få som är inne i systemet som har haft med sig ett id – bör det ske med hjälp av en åldersbedömning.

Så länge det inte sker, och när praxis ser ut som den gör, menar vi att Migrationsverket bör kontrollera åldern, eller bedöma sannolikheten, i betydligt fler fall än i dag. Det bör egentligen ske för samtliga som befinner sig i den gråzonen.

Vi föreslog redan i höstas att Migrationsverket skulle kunna anställa egna läkare här och nu. Jag är medveten om att det pågår ett arbete hos Socialstyrelsen. Vi får väl se vad som kommer fram av det arbetet. Men som jag påpekade redan i höstas i fråga om den rekommendation som Socialstyrelsen då gav – och den gäller fortfarande i dag – finns det inga formella hinder mot att använda sig av den. Ibland låter det som att det skulle vara ett helt tomt fält, att det inte finns någonting att förlita sig på. Det finns faktiskt en rekommendation, och den gäller även i dag.

Hur ser statsrådet på modellen att Migrationsverket ska återta ansvaret för att göra dessa bedömningar? Vi vet inte hur många, men vi vet att det finns människor som kommer till Sverige och uppger en felaktig ålder. Ibland kan det vara för att de inte vet själva hur gamla de är, men jag tror att det i merparten av fallen finns incitament av olika slag för dem att säga att de är yngre än vad de egentligen är.

Anser statsrådet att det ska få konsekvenser om man medvetet uppger en felaktig ålder? Även om asylrätten är grundläggande skulle det kunna bli fråga om en sänkt ersättning så att det alltid ska finnas incitament att redan från dag ett uppge korrekt ålder.

Anf. 12 FREDRIK MALM (L):

Herr talman! Jag tackar statsrådet för svaret.

Det är givetvis bra att man försöker skynda på processen. Sedan har statsrådet en koalitionspartner i regeringen att övertyga. Det kan bli lite tuffare.

Sanningen är den, tror jag, att vi alla behöver fundera över vilka fördelar och vilka nackdelar som finns med den svenska migrationspolitiken i vid mening och vilket ansvar våra respektive partier har för att vi nu hamnar i en situation där vi tvingas till många panikåtgärder.

Samtidigt ser vi när vi tittar på den här specifika situationen att inflödet av ensamkommande ungdomar, i huvudsak pojkar, var betydligt lägre för en tre fyra fem år sedan än det är nu. Vi fick en extremt speciell situation under förra hösten, som riskerar att fortsätta och som jag tror har aktualiserat den här frågan mer än tidigare. Inte minst har nog fler och fler fått upp ögonen för den här problematiken sedan förra hösten.

Men frågan kvarstår. Om det finns riktlinjer från våra myndigheter som bygger på att man ska kunna genomföra medicinska åldersbedömningar efter först en barnläkarundersökning och sedan en åldersbedömning hos folktandvården är det mycket märkligt om inga läkare vill utföra detta. Då finns det läkare i till exempel våra grannländer som borde kunna genomföra de här medicinska bedömningarna lika väl så att de i alla fall blir gjorda.

Anf. 13 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Problemet var ju att riktlinjerna som Socialstyrelsen tog fram 2012 innebar att det utlåtande som barnläkarna skulle ge efter ett samtal var det som skulle vara vägledande för domstolen och Migrationsverket. Den medicinska bedömningen, alltså själva röntgenplåtarna, skulle inte ligga med i det underlaget.

Det var så upplägget var, och det var det som gjorde att hela frågan gick i baklås. Från 2012 och framåt blev det svårare och svårare att göra åldersbedömningarna. Så blev det, helt enkelt. Till slut fick Migrationsverket ge upp. Det gjorde man på hösten 2015 för att man helt enkelt inte fick några åldersbedömningar gjorda.

Det kvittar egentligen vad som står i regleringsbrevet – om man inte får åldersbedömningarna gjorda för att man inte får någon att göra dem, ja, då står man där.

Min kritik tidigare mot den gamla regeringen var att man inte tog tag i detta redan 2012 och 2013, när man ändå såg att det blev svårare och svårare att få åldersbedömningarna utförda.

Nu låser vi upp de knutarna. Socialstyrelsen tar fram en metod som är mer rättssäker än den tidigare, som vi ju vet har fått kritik för att den har ett alltför stort spann – plus minus två år. Det ser man är ett bekymmer. Nu har man en ny teknik på gång som gör att man har en mer rättssäker metod där spannet är mindre. Jag är övertygad om att den kommer att kunna fungera. Samtidigt ser man över sina egna riktlinjer, vilket är väldigt viktigt.

När det gäller vem som ska utföra detta tror jag på ett samarbete mellan Migrationsverket och, som jag sa i min tidigare replik, Rättsmedicinalverket. Vi är på väg fram med uppdrag till de två myndigheterna för att se till att systemet börjar fungera.

Jag har ganska goda förhoppningar om att vi ska kunna få detta att fungera redan under det här året, förhoppningsvis redan i början av hösten. Men då krävs det att både tekniken och den nya organisationen är på plats. Angeläget är det; det är vi överens om. Vi måste få systemet att funka.

Jag vill också se till att vi kan tidigarelägga åldersbedömningarna så att de inte sker i slutskedet, det vill säga vid själva asylprövningen, utan redan i samband med att man kommer till Sverige. Det har ju stor betydelse för vilken typ av boende man placeras på, inte minst ur säkerhetsaspekt.

Anf. 14 JOHAN FORSSELL (M):

Herr talman! Jag tror inte att det kvittar vad som står i regleringsbrevet. Det är så regeringen styr sina myndigheter.

Därför tyckte jag att det var beklagligt att Morgan Johansson och regeringen strök detta i det dåvarande regleringsbrevet. Det sände en mycket

olycklig signal, särskilt mot bakgrund av att det samma år kom 35 000 ensamkommande och att Migrationsverket just det året gav beskedet att man skulle sluta genomföra detta.

Samtidigt tycker jag att det är positivt att regeringen lägger in skrivningar i årets regleringsbrev. Det är bra. Det sätter ett tryck på myndigheterna. Det innebär att regeringen pekar med hela handen och beskriver vad som är viktigt och vad man ska arbeta med. Det är min hållning i fråga om regleringsbreven.

Vi får se vad detta leder till. Jag tycker att det verkar som att statsrådet är ganska optimistisk, och det välkomnar jag verkligen. Vi behöver de här bedömningarna nu, inte bara för dem som kommer till Sverige nu utan för att vi har ett mycket stort antal ungdomar – och vuxna, tror jag – som redan befinner sig i systemet. Vi har alltså en stor stock av människor som vi måste arbeta av, och vi behöver få detta på plats så snart som möjligt. Jag ska följa det här med stort intresse framöver.

Jag undrar också hur statsrådet ser på frågan om dem som medvetet uppger fel ålder. Det förekommer ju faktiskt att man senare får fram id-handlingar eller att de själva berättar att de har en annan ålder. Jag tycker att det är en väldigt viktig princip att det ända från början finns starka incitament för att alltid säga som det är. Man ska uppge korrekt ålder oavsett om den är 16, 18 eller 20 år. Är regeringen beredd att titta på om det skulle kunna få några konsekvenser om man inte uppger rätt ålder?

Anf. 15 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Jag är som Johan Forssell noterat ganska optimistisk om att vi ska kunna få ett system på plats som är mer rättssäkert än det tidigare och som kommer att fungera, i motsats till det tidigare.

Vad jag sa om regleringsbrevet är att det inte spelar någon roll vad man skriver i brev om man inte får någon att faktiskt leverera det man vill ha. Bakgrunden som jag pekade på var precis den: Med de riktlinjer som Socialstyrelsen tog fram byggde man in motsättningar och låsningar, som den gamla regeringen inte alls brydde sig om att låsa upp. Det gör vi nu, och det är hög tid att vi får ordning på detta.

När det gäller frågeställningen hur man ska bedöma om den enskilde inte uppger rätt ålder är det ju så att bevisbördan ligger på den enskilde. När en asylprövning görs är det man själv som ska göra troligt dels att man har ett skyddsbehov, dels vilken ålder man har. Åldersbedömningen är i den meningen ett erbjudande till den enskilde att styrka sin uppgift. Om man inte tar det erbjudandet får man såklart svårare att göra sina påståenden troliga, och det vägs in i bedömningen som Migrationsverket gör när det gäller asylprövningen.

Jag har som sagt ganska goda förhoppningar om att vi ska kunna få ordning på detta, och det så fort som möjligt. Redan under det här året ska vi få både systemet och organisationen på plats. Jag hoppas att vi också ska kunna få volym på åldersbestämningarna. Det behöver vi nu eftersom det kom så pass många förra året.

Överläggningen var härmed avslutad.

Anf. 16 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Johan Forssell har frågat mig om 100 000 asylsökande till Sverige under 2016 enligt min bedömning är för mycket för att Sveriges mottagande ska mäkta med. Vidare har han frågat mig om jag är beredd att ta initiativ till fler åtgärder i syfte att minska antalet asylsökande i Sverige och om jag fortfarande står bakom den överenskommelse som slutits mellan regeringen och allianspartierna.

Arbetet pågår med att genomföra den överenskommelse om insatser med anledning av flyktingkrisen som regeringen, Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna enats om. Uppföljningen av arbetet sker gemensamt och kontinuerligt.

Regeringen har infört gränskontroll vid inre gräns. Vidare har regeringen infört identitetskontroll för passagerare på bussar, tåg och färjor från Danmark till Sverige fram till den 4 juli 2016. Identitetskontrollerna kan förlängas sex månader i taget under tre år från lagens ikraftträdande.

Regeringen arbetar även med att tillfälligt anpassa de svenska asylreglerna till en miniminivå i förhållande till internationella konventioner och EU-lagstiftning. Bakgrunden är att Sverige har tagit ett mycket stort ansvar för människor som flyr undan krig och förtryck.

Parallellt arbetar regeringen bland annat med åtgärder för att effektivisera mottagandet, förbättra etableringen och begränsa kostnadsutvecklingen.

Regeringen verkar för en gemensam asylpolitik inom EU som innebär en jämnare fördelning av asylsökande. En förutsättning för en hållbar lösning där medlemsstaterna delar på ansvaret för att ta emot personer i behov av skydd är att den yttre gränsen stärks, så att kontroll och registrering verkligen sker vid inresa.

Migrationsverkets prognos är osäker. Om de vidtagna och aviserade åtgärderna inte räcker är regeringen beredd att göra mer för att vi ska ha ett hållbart asylmottagande i Sverige. Jag följer därför självklart utvecklingen mycket nog.

Anf. 17 JOHAN FORSSELL (M):

Herr talman! Tack så mycket, statsrådet, även för detta svar!

Vi har som alla känner till haft en väldigt svår flyktingkris, och den är fortfarande väldigt svår. Den är naturligtvis allra tuffast och grymmast för den enskilde människan som hamnar i kläm och som flyr antingen från krig och förtryck eller till en bättre vardag. Men också länder har påverkats mycket kraftigt av detta.

Sverige har nu på två år tagit emot en kvarts miljon asylsökande. Vår mottagningskapacitet är just nu väldigt ansträngd, för att inte till och med säga att den är i botten.

Samtidigt ser vi att drivkrafterna att komma över Medelhavet fortfarande är mycket starka. Det kom fler människor i januari i år än vad det gjorde motsvarande tid förra året. Det finns också flera hundra tusen oregristrerade migranter i Tyskland. Och siffrorna går lite isär här, men det är i alla fall väldigt många som befinner sig på grekisk mark.

*Svar på
interpellationer*

Just i dag är förhoppningen stor att en europeisk lösning ska kunna nås. Det är fortfarande lite osäkert vad som egentligen blir utfallet. Alla som har följt migrationspolitiken i EU vet att det svåra här inte är att komma överens, utan det svåra är att genomföra och leverera vad man har kommit överens om.

Mycket av problemet med migrationspolitiken i Sverige är att den alltid har varit steget efter. Man har genomfört nästan panikartade reformer och förändringar i stället för att fundera igenom hur en möjlig händelseutveckling kan se ut, och vilka reformer som i så fall behövs, om den blir inte som man hoppas utan som man hoppas att den inte blir.

Ett tydligt exempel på höstens omsvängning av regeringen är att asyl-reglerna anpassas till EU:s miniminivå, som statsrådet konstaterar i svaret. Jag vill vara tydlig med att jag tycker att det var rätt beslut av regeringen, och det har jag också framfört. Men jag tror att väldigt många människor tycker att det är lite konstigt att vi har en statsminister som står på ett stort, offentligt möte mitt i Stockholm och talar om att vi inte ska bygga några murar, för att bara några veckor senare införa id-kontroller och regler anpassade till just EU:s miniminivå. Det blir inte konsekvent. Det blir inte tydligt. Och jag tror att politiken här måste vara tydlig för svenska folket men naturligtvis också för den person som är på flykt. Man måste veta på förhand vad det är som gäller så gott det går.

Jag har ställt den här interpellationen med anledning av Migrationsverkets beräkningsalternativ, som kom nyligen, som säger att det kan bli någonstans mellan 70 000 och 140 000 människor som söker sig till Sverige enbart under 2016. Det finns ett stort mått av osäkerhet, men detta är ändå det som Migrationsverket beskriver.

Tidigare har jag i alla fall uppfattat att migrationsministern delar min hållning att det inte kommer att fungera med ytterligare 140 000 människor som söker sig till Sverige i år – detta mot bakgrund av bostadsbrist, skenande kostnader och det som är den stora utmaningen på lite sikt, nämligen en bristfällig integration, och de problemen står vi ju bara i början av.

Samtidigt blir jag lite osäker när jag läser interpellationssvaret, som jag tycker är ganska luddigt formulerat. Det står ingenting om att det kan bli aktuellt att dämpa söktrycket framöver, utan det står att vi ska ha ett hållbart asylmottagande. Det tror jag att alla människor ställer upp på. Frågan är bara: Vad innebär det för regeringen att vi ska ha ett hållbart mottagande?

Ifall situationen kräver det, är regeringen då beredd att vidta ytterligare åtgärder för att färre människor ska söka asyl i Sverige? I vilken typ av situation skulle det i så fall vara aktuellt?

Anf. 18 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Nu vet jag inte om just Moderaterna är rätt parti att ifrågasätta andra partiers konsekvens. Moderaterna är ju ett parti som har vänt 180 grader på de knappa 18 månader sedan Alliansen förlorade valet, från Fredrik Reinfeldts öppna hjärtan – det minns vi alla – till Johan Forsells stängda gränser. Ni har gått från en ultraliberal hållning, som ni hade i den tidigare regeringen, till en så restriktiv hållning att den till och med kan

komma i konflikt med EU-rätten. Dessutom har ni svajat i de frågor som nu har fått effekt.

Vi införde id-kontrollerna den 4 januari. Och jag minns mycket väl den debatt vi hade här strax före jul när det gällde id-kontrollerna. Ni orkade ju inte ens rösta för id-kontrollerna, men ni orkade inte heller rösta emot dem. Ena dagen var ert besked till oss att ni ställde upp på id-kontrollerna. Sedan gick det några dagar. Då sa ni: Vi kan nog inte vara med på det här ändå. Det slutade sedan med att ni lade ned era röster. Nu hör jag i diskussionen här att ni oroar er för att id-kontrollerna, som ni inte orkade rösta för, kanske inte är effektiva nog.

Det är som sagt inte precis konsekvens man tänker på när det gäller Moderaterna i det här läget. Ni svajar i era positioner från den ena extremen till den andra.

Vi såg förra hösten hur ökningen av flyktingar bara fortsatte. Vi var uppe i över 10 000 i veckan. Då sa vi: Det finns en gräns också för Sverige. Vi måste se till att dämpa trycket.

Till följd av gränskontrollerna, som vi införde den 12 november, till följd av id-kontrollerna, som vi införde den 4 januari, och till följd av att vi sa att vi måste anpassa lagstiftningen till EU:s miniminivå kan vi nu se en väldigt tydlig effekt. Från ungefär 10 000 i veckan, som var den högsta siffran i november, är vi i år nere i siffror på runt 500–600 per vecka. Det ligger långt under tidigare års noteringar. Skulle det hålla i sig – 500–600 per vecka – talar vi om kanske 30 000 per år, det vill säga också långt under Migrationsverkets prognos.

Nu är det väldigt osäkert om det ens går att göra några sådana förutbestämningar. Jag har sagt, med utgångspunkt från Migrationsverkets prognos, att om det skulle komma 100 000 till Sverige under året klarar vi boendesituationen nätt och jämnt. Men vi kommer fortfarande att få använda evakueringsplatser. Skulle det komma ännu fler kommer boendeplatserna att ta slut i sommar. Den situationen vill vi inte återkomma till. Därför har jag sagt att om vi nu skulle se att det plötsligt vänder uppåt igen får vi vara beredda att vidta ytterligare åtgärder. Men det finns ingenting som tyder på det i dag, utan allt tyder just nu på att de åtgärder vi vidtog under förra hösten och de åtgärder som vi fortsätter att vidta faktiskt håller.

Min fråga till Johan Forssell är: Vad är då det borgerliga alternativet till detta? Ni ifrågasätter hur vi socialdemokrater och Miljöpartiet förhåller oss till varandra. Vi för en gemensam politik. Men hur ser Alliansens flyktingpolitik ut just nu? Den frågan skulle jag vilja ha svar på.

Anf. 19 JOHAN FORSSELL (M):

Herr talman! Jag ska göra en sak väldigt tydlig för migrationsministern. Vi står bakom id-kontrollerna. Migrationsministern själv har ju lång erfarenhet i den här kammaren och känner säkert till principen att man röstar på sitt eget förslag. Moderaterna presenterade ett eget förslag om id-kontroller, som dessutom hade den fördelen att de inte skulle ge en lucka på två veckor mitt i sommaren. Det förslaget röstade vi på. Det framgår väldigt tydligt i riksdagens protokoll.

Jag tycker att migrationsministern även på det här området ska vara en smula försiktig och ödmjuk när det gäller vem som gjort vad och inte tidigare.

Prot. 2015/16:83
18 mars

Svar på
interpellationer

Jag är förvisso kritisk till delar av den migrationspolitik som Alliansens fyra partiledare presenterade inför valet 2014, och det tror jag inte att någon som har följt den här debatten har missat. Jag har tagit mitt ansvar som migrationspolitisk talesperson och förändrat Moderaternas hållning. Det är inget jag sticker under stol med eller skäms för. Jag är stolt över det. Vi har anpassat politiken efter den helt nya situation som är.

Vi började med det redan i januari förra året och presenterade en lång rad förslag om tillfälliga uppehållstillstånd och försörjningskrav vid anhörriginvandring, och, lite senare, återupptagna medicinska åldersbedömningar, princip om säkra länder etcetera.

Minns Morgan Johansson vad som hände när vi presenterade den politiken? Jo, som ett brev på posten argumenterade statsråd, socialdemokratiska riksdagsledamöter och miljöpartistiska ledamöter emot oss. Man sa att vi fiskade i grumliga vatten, att vi gjorde fel analys, att vi inte visste vad våra förslag gick ut på och så vidare. Detta är inte länge sedan; det var så sent som i höstas.

Morgan Johansson fick i *Agenda* den 30 augusti 2015 frågan: Vill Socialdemokraterna införa någon typ av regler som skulle göra Sverige mindre attraktivt för flyktingar att komma hit, för att på så sätt lätta på trycket tills mottagningen fungerar bättre?

Morgan Johansson svarade: Det är en illusion att tro att man kan lätta på trycket genom att försöka skjuta ansvaret mellan varandra. Olika länder försöker skjuta den heta potatisen mellan varandra. Det är miljontals människor som är på flykt och att då försöka se till att andra länder tar ansvar och försöka skrämma bort dem från våra länder är fel väg att gå.

Det finns fler exempel på detta. Fredagen den 8 maj kritiserade Morgan Johansson Moderaternas hållning till temporära uppehållstillstånd. Jag tycker att det är ganska allvarligt, sa migrationsministern. Vidare sa han: Så är det med en del politiker och partier. Så fort det blåser till lite faller de undan.

Det är bara några månader sedan, men nu står Morgan Johansson här och försöker få det att låta som att Alliansens migrationspolitik inte var fullgod och att Socialdemokraterna på något sätt hade protesterat mot den. Men det var faktiskt väldigt tyst fram till i höstas.

Migrationsministern behöver nog jobba lite på sin historieskrivning.

Jag hoppas att söktrycket till Sverige ska dämpas så att vi kan få ordning och reda på vårt flyktingmottagande och fokusera våra insatser på att ge bra stöd och hjälp till den kvarts miljon människor som har sökt asyl de senaste två åren.

Vi riskerar dock att stå inför en problematisk situation i sommar när id-kontrollerna, efter regeringens förslag, går ned under två veckor. Sådan är ju konstruktionen.

Hur ser regeringen på denna situation? Är man beredd att förändra detta så att id-kontrollerna inte ska gå ned?

Anf. 20 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Johan Forssell säger att Moderaterna står bakom id-kontrollerna. Kan han inte berätta det för sina moderata kollegor i riksdagen? I en debattartikel från den 1 februari skriver bland andra Tobias Billström,

Boriana Åberg, Hans Wallmark och Jonas Jacobsson Gjörtler att id-kontrollerna är förödande för samarbetet i Öresundsregionen.

Det kan ha varit så att orsaken till att ni inte orkade rösta för id-kontrollerna strax före jul var att ni hade en splittring i den egna gruppen och inte orkade samla er till en gemensam ståndpunkt. Debattartikeln var kanske ett uttryck för just det.

Johan Forssell säger att det är han som tecknar firma för Moderaterna och att Moderaterna nu är för id-kontrollerna. Fine, då har vi kommit så långt. Men debattartikeln visar att det kanske fanns en annan bakgrund till att ni inte klarade av att fatta beslut och inte ens klarade av att hålla er till det klartecken ni gav oss innan vi lade fram propositionen.

Detta är historia. Det viktiga är att vi nu har kontroll över situationen och att de åtgärder vi har vidtagit har gett effekten att vi har fått ned det antal som kommer till Sverige. Det behöver vi. Vi har skapat oss det andrum som regeringen talade om i november.

Johan Forssell använder uttalanden av mig från maj och augusti då jag invänder mot olika förslag. Men då var situationen annorlunda. Vi hade mycket lägre inströmning till Sverige. Den stora uppgången kom i oktober november när det började klättra upp mot 5 000–10 000.

Då måste en ansvarig regering reagera, regera och göra något åt det, och det var precis det vi gjorde. Det är inte lätt för någon att göra det, men vi gjorde det.

Jag har två frågor till Johan Forssell.

Den ena är: Varför kritiserar moderata riksdagsledamöter id-kontrollerna samtidigt som ni tydligen är för dem? Det är den ena frågan jag vill ha svar på.

Den andra frågan är: Hur ser Alliansens flyktingpolitik egentligen ut?

Om olyckan skulle vara framme och vi skulle få en borgerlig regering har vi på ena kanten Centerpartiet som har kvar sin ultraliberala hållning med öppna gränser. När flyktingarna väl har kommit hit får de dock klara sig själv. Då är ambitionsnivån i mottagandet lågt. De får väl konkurrera med varandra och försöka hitta bostad och arbete bäst de kan. De kommer att få jobba för 10 kronor i timmen och bo i en källare. Det är konsekvensen av Centerns politik.

På andra kanten har vi Moderaterna, som vill stänga gränserna helt på ett sätt som förmodligen är i konflikt med EU-rätten.

Eftersom ni inte har någon enig hållning i en av de viktigaste frågorna just nu är ni inte regeringsdugliga. Ni skulle inte kunna ta över regeringsmakten i Sverige, för ni skulle inte klara av att föra en gemensam flyktingpolitik.

Liberalerna och Kristdemokraterna står någonstans däremellan.

Ibland undrar jag om det enda ni är överens om är att ni ska klara integrationen genom att sänka låginkomsttagarnas löner ytterligare med statligt beslutade fattiglöner, som ju är ett av era förslag.

Hur ser Alliansens flyktingpolitik egentligen ut, Johan Forssell? Och hur är det med Moderaternas stöd till id-kontrollerna?

Anf. 21 JOHAN FORSSELL (M):

Herr talman! Jag har redogjort för Moderaternas syn på id-kontrollerna. Men visst fanns det olika uppfattningar om dem i mitt parti. Om jag

Prot. 2015/16:83
18 mars

Svar på
interpellationer

inte missminner mig fanns det också olika uppfattningar inom socialdemokratiet och regeringen om id-kontrollerna.

Det verkar finnas många olika uppfattningar om migrationspolitiken i stort inom regeringen. Statsrådet ger i grund och botten kloka svar vad gäller om det skulle komma 100 000 människor nästa år. Problemet är bara att andra statsråd i regeringen har en helt annan uppfattning.

Om det är jobbigt att bli påmind om uttalanden från i höstas kan vi testa med ett uttalande från i helgen när Gustav Fridolin blev intervjuad i *Ekots lördagsintervju*. Han beskriver regeringens migrationspolitik som kontraproduktiv och att den kan få fruktansvärda konsekvenser för de enskilda. Så säger alltså Morgan Johanssons regeringskollega.

Gustav Fridolin sa också att det kommer en kontrollstation efter två år och att han hoppas att det ska bli möjligt att i förtid ändra lagen och dra tillbaka delar av den politik som regeringen har presenterat.

Hur ser Morgan Johansson på det? Delar Morgan Johansson uppfattningen att det inte är säkert att lagen ska gälla under tre år utan att delar kan dras tillbaka tidigare än så?

Så till kärnfrågan, herr talman. Morgan Johansson ger ett annat besked än vad Miljöpartiets språkrör gör. Gustav Fridolin sa i *Aktuellt* att hela Migrationsverkets prognos ligger inom det spann som man tidigare från regeringen och andra har bedömt är möjligt för Sverige att klara långsiktigt. Det är ett helt annat besked än det som Sveriges migrationsminister ger här i dag.

Mot bakgrund av det som har varit undrar jag: Vems besked är det som gäller?

Anf. 22 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Det räcker att titta på Migrationsverkets prognos där man bland annat prognostiserar boendena. Skulle det komma 100 000 – vilket inte så mycket pekar på nu, för vi kommer förmodligen att ha betydligt lägre tal – är det nätt och jämnt att vi klarar av boendesituationen. Skulle det komma ännu fler kommer boendeplatserna att ta slut i sommar. Det visar prognoserna tydligt.

Om vi ser att siffrorna åter stiger kraftigt kommer vi givetvis att agera, precis på det sätt vi gjorde i höstas för att ta kontroll över situationen.

Herr talman! Jag fick inga svar alls på hur en borgerlig flyktingpolitik ser ut. Det verkar vara helt skrivet i stjärnorna. Återigen: Så länge ni inte har en gemensam borgerlig allianspolitik när det gäller flyktingfrågan är ni inte regeringsdugliga, Johan Forssell. Då kan ni inte ta över regeringsmakten – så enkelt är det. Vi får väl se om ni orkar samla er till det om ett par år, men just nu står ni på helt olika planeter.

Den här diskussionen lär fortsätta. Vi kan hålla på och träta om vem som sa vad, vid vilka tillfällen och så vidare, men det viktiga är ändå att kunna konstatera att det går åt rätt håll just nu i den meningen att vi har tagit kontroll över situationen.

Det är inte enkelt, utan det är svåra beslut. Johan Forssell har rätt i att det också bland socialdemokrater har funnits olika uppfattningar, men skillnaden är att vi har lyckats samla oss till en position. Varenda social-

demokrat här inne röstade för id-kontrollerna. Inte en enda moderat röstade för, utan man lade ned sina röster. Detta är skillnaden – vi lyckades samla oss. Det har inte ni lyckats göra.

Poängen och det jag försöker säga är att vi just nu har kontroll över situationen.

Överläggningen var härmed avslutad.

Prot. 2015/16:83
18 mars

Svar på
interpellationer

§ 9 Svar på interpellation 2015/16:426 om regeringens och riksdagens roll som lagstiftare

Anf. 23 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Rolf Åbjörnsson har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att stärka regeringens och riksdagens roll som lagstiftare. Rolf Åbjörnsson har ställt frågan mot bakgrund av att han beskriver en utveckling där han menar att Högsta domstolen på senare tid börjat lösa rättsfrågor som egentligen skulle ha hanterats av lagstiftaren.

Regeringsformen utgår från principen om folksuveränitet, det vill säga all offentlig makt i Sverige utgår från folket. Riksdagen är folkets främsta företrädare och stiftar lagarna. Regeringen styr riket, och domstolarna ansvarar för rättskipningen. På samma sätt som folkvalda lagstiftare ger legitimitet till lagstiftningen är ett starkt och självständigt domstolsväsen grundläggande för en rättsstat. Ingen myndighet, inte heller riksdagen, får bestämma hur en domstol ska döma i det enskilda fallet eller hur en domstol i övrigt ska tillämpa en rättsregel i ett särskilt fall.

Vårt samhälle förändras i snabb takt. Regler samspekar med varandra inom allt mer komplexa system. Konfliktsituationer kan uppstå mellan olika rättsordningar, till exempel mellan Europarätten och nationell rätt. Domstolarna blir i praktiken ofta först med att behöva göra svåra och komplicerade avvägningar i nya och komplexa frågeställningar eftersom domstolen alltid måste avgöra de frågor den ställs inför i det enskilda fallet. De högsta domstolarnas avgöranden ska vägleda rättstillämpningen. Det är naturligt och ofrånkomligt att deras dömande innehåller inslag av normbildning.

Principen om att all offentlig makt utgår från folket är viktig att upprätthålla. Det är regeringens och riksdagens uppgift att föreslå och besluta om ny lagstiftning när det finns anledning till det. Grunden för domstolarnas legitimitet och för förtroendet för deras dömande är att de är självständiga. Men deras roll är bestämd och begränsas av det som lagstiftaren beslutat. Om regering och riksdag inte är nöjd med rättsutvecklingen får man förändra lagstiftningen. Så har också skett vid ett flertal tillfällen.

Då Rolf Åbjörnssons uppdrag som ersättare för riksdagsledamot hade upphört, och han därmed inte kunde ta emot interpellationssvaret, förklarade förste vice talmannen överläggningen avslutad.

§ 10 Svar på interpellation 2015/16:464 om situationen på våra asylboenden

Anf. 24 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Désirée Pethrus har frågat mig vad jag avser att göra för att få stopp på hot och våld ute på våra asylboenden snarast, om jag är beredd att ta fram en akut handlingsplan med åtgärder, vilka konsekvenser det ska få om man utövar hot och våld som asylsökande och om jag kan se fördelar med olika profilboenden, exempelvis för kristna asylsökande.

Under 2015 sökte nästan 163 000 personer asyl i Sverige, varav majoriteten kom under årets sista fyra månader. För att klara att erbjuda boende till alla som behövt detta har Migrationsverket tvingats till förtätningar i boendena samtidigt som handläggningstiderna har blivit allt längre.

Under de senaste månaderna har regeringen fattat en rad svåra men nödvändiga beslut om åtgärder i syfte att minska antalet personer som söker sig till Sverige. Antalet asylsökande är nu på en betydligt lägre nivå än i oktober och november 2015. Detta underlättar för Migrationsverket att vidta åtgärder för att minska den oro som uppstår i boendena, bland annat på grund av långa handläggningstider och ojämn fördelning.

Det är fullständigt oacceptabelt att människor som sökt asyl i Sverige utsätts för hot, trakasserier och våld på grund av etnicitet, religion eller sexuell läggning – eller av något annat skäl. Det är självklart att alla asylsökande ska kunna känna sig trygga under sin vistelse i boendet. Huvudansvaret för säkerheten på boenden för asylsökande ligger på Migrationsverket, som har ett nära samarbete med Polismyndigheten kring dessa frågor.

Som en åtgärd för att öka säkerheten på boendena har Polismyndigheten utbildat ordningsvakter i snabbare takt och har möjliggjort att ett antal säkerhetsföretag själva kan utbilda ordningsvakter. Det totala antalet vaktare och ordningsvakter har mer än fördubblats vid asylboendena. Om det förekommer brottsliga handlingar på boenden för asylsökande ska det anmälas och utredas av polisen.

Samtliga asylsökande som erbjuds plats på asylboenden informeras om vilka boenderegler som gäller. Av informationen framgår att alla ska kunna känna sig trygga i sin boendemiljö och att det därför är viktigt att alla i boendet respekterar varandra, oavsett religion, kultur eller sexuell läggning. Det är en självklarhet att de som flyr för att få en fristad i vårt land också följer Sveriges lagar när de kommer hit.

För att möta det ökade behovet av trygghet i boendena utvecklar Migrationsverket metoder och arbetssätt som till exempel dialogteam där personal utbildas för att hantera oro som uppstår i boendena. Migrationsverket har möjligheten att flytta på särskilt utsatta grupper, däribland utsatta kristna, till andra asylboenden i samband med att en riskbedömning gjorts i samråd med polisen. Migrationsverket tar då hänsyn till omständigheter på orten och till möjligheten för den enskilde att knyta nätverk där.

Migrationsverket samarbetar med Polismyndigheten lokalt vid bedömningar av om personer behöver flyttas från ett asylboende för att incidenter ska undvikas. Huvudprincipen är att den som orsakat en incident på ett boende flyttas. En individuell bedömning görs dock i varje enskilt fall. I

den bedömningen läggs det särskild vikt vid vad som är den bästa lösningen för den drabbade och att han eller hon inte ska behöva flytta. Migrationsverket och Polismyndigheten har nyligen inlett ett djupare samarbete på nationell nivå när det gäller trygghetsfrågor kopplade till asylboenden.

Det är viktigt att de asylsökande ges möjlighet till meningsfull sysselsättning under sin väntetid. Regeringen föreslog i den extra ändringsbudgeten, som överlämnades till riksdagen i november 2015, att 200 miljoner kronor skulle gå till det civila samhällets organisationer, studieförbunden och idrottsrörelsen. Pengarna ska användas för att organisationerna ska kunna ta till vara det frivilliga engagemanget och skapa uthållighet i sitt arbete.

Mellan augusti och december 2015 arrangerade exempelvis studieförbunden verksamhet i 239 kommuner för 73 000 deltagare för att stärka kunskaperna i svenska och om samhället och för att främja deltagande i samhällslivet för asylsökande och personer som beviljats uppehållstillstånd och fortfarande bor kvar i asylboenden.

Regeringen är väl medveten om situationen på landets asylboenden och följer utvecklingen noga genom en nära dialog med berörda myndigheter och kommuner.

Anf. 25 DÉsirÉE PETHRUS (KD):

Herr talman! Tack, ministern, för svaret!

Jag hade fyra olika frågor och tycker inte riktigt att jag har fått svar på alla, men jag återkommer till det.

Jag tycker dock att det är positivt att ministern den här gången har vågat omnämna att kristna ute på asylboendena är en utsatt grupp. Jag och ministern har tidigare debatterat de kristnas situation på asylboenden, men då har ministern inte velat omnämna den särskilda gruppen i sina svar.

Den interpellation som jag har fått svar på i dag handlar mer allmänt om min oro över situationen ute på asylboendena, eftersom det har varit mycket hot och våld. Jag följer frågan och ser medieklipp nästan dagligen, och jag får fortfarande många mejl om hur människor är utsatta. Det handlar inte bara om kristna utan om mellan olika grupper och etniciteter och om kvinnor som känner sig utsatta.

Jag skrev interpellationen efter det mord på en asylsökande av en annan asylsökande som ägde rum i Lindesberg nyligen.

Trots att jag har tagit upp frågan otaliga gånger tycker jag inte att jag ser att det finns en handlingsplan för detta från regeringens eller Migrationsverkets sida. Det är akutinsatser men alldeles för lite förebyggande insatser.

Nu är min fråga till ministern: Kan ministern lova att det inte blir fler mord ute på asylboenden? Det är helt oacceptabelt. En personal har mördats, och nu har en asylsökande mördats. Det går inte att bara säga: Det kommer så många nu att detta är något vi får räkna med.

Vi i Sverige måste kunna erbjuda dem som har flytt från krig och förföljelse skydd här. Många har uppvaktat ministern om detta, och jag undrar lite mer konkret: Finns det verkligen inte någon handlingsplan för detta?

Ministern säger i sitt interpellationssvar att Polismyndigheten och Migrationsverket ska samverka och ordna dialogtid och informera ute på boendena om vad som gäller. Det är bra. Men efter polisanmälan och efter

det att personalen har gått hem sitter ett antal livrädda asylsökande kvar och undrar hur de ska klara natten utan att det ska hända dem något. Det är totalt oacceptabelt.

Ministern säger att Migrationsverket arbetar för att utöka och säkra platser på asylboendena och att det är den som har utsatt någon för hot och våld som ska förflyttas. Det är vällovligt. Men i en interpellationsdebatt den 11 februari efterlyste jag en särskild handlingsplan som kan göra att vi kan säga att de kristna kan känna säkerhet och trygghet på våra asylboenden. I en frågestund den 25 februari sa demokratiminister Alice Bah Kuhnke, som jag skriver i min interpellation, att man höll på att jobba med en sådan handlingsplan på departementet.

Då undrar jag om minister Bah Kuhnke saknar täckning för det hon sa eller om det är en handlingsplan på gång. Jag tycker inte att jag har fått svar på den frågan.

Anf. 26 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! När det gäller säkerheten på asylboendena kan man ganska lätt formulera vilken handlingsplan som vi nu arbetar med i konkreta punkter.

För det första gäller det att se till att det blir ökad bevakning. Vi har fördubblat antalet väktare och ordningsvakter. Det är inte bara det att polisen själv är verksam utan också att man utbildar personer på säkerhetsföretag för att de ska kunna bistå med säkerhetsarbetet på boendena.

För det andra ska det finnas klara och tydliga regler från början, när man kommer till boendena, så att man får information från början om vad som gäller och vad som kan inträffa om man inte håller sig till de ordningsregler som gäller.

För det tredje har vi principen att om man inte håller sig till ordningsreglerna får man helt enkelt flytta. Om man begår våld eller någon annan typ av brott ska det polisanmälas och utredas, och då ska rättsväsendets apparat dra igång precis som i alla andra fall. Det gäller att vara mycket tydlig på den punkten. Det finns inte något slags fribrev för människor bara därför att de råkar bo på ett asylboende, utan det är svenska lagar och regler som gäller även där. Huvudregeln är som sagt att den som bråkar och trakasserar andra är den som ska flytta.

Sedan kan man hamna i andra lägen. Precis som Désirée Pethrus sa kan man kanske hamna i läget att den som har blivit utsatt för trakasserier själv skulle vilja flytta, och då måste man hjälpa till med det också. Men huvudalternativet är att det är den som trakasserar som ska flytta.

För det fjärde handlar det om att glesa ut. Vi måste just nu anskaffa 20 000–25 000 nya boendeplatser före sommaren, för att kunna ersätta dem som försvinner – det kan till exempel röra sig om campingplatser – men också för att försöka öka ytorna, så att folk inte ska behöva bo så trångt som i dag. Det är otroligt viktigt, för trångboddheten i sig leder till ökad friktion.

För det femte har vi anvisningslagen, den som nu gör det möjligt att ålägga kommuner att ta emot flyktingar. Det innebär att över 10 000 som i dag har suttit på asylboende men inte haft en placering i kommun kan börja föras ut nu.

Det är klart att man kan formulera det i ett särskilt dokument och kalla det handlingsplan. Men det är de här konkreta åtgärderna som vi nu jobbar med.

Kan jag då lova att det aldrig mer kommer att uppstå våld på ett asylboende? Nej, det kan jag inte. Jag tror inte att någon justitieminister någonsin kan lova att det inte ska uppstå våld oavsett vilket sammanhang det handlar om. Men jag kan lova att vi ska göra allt vi kan för att förebygga att det inte sker och, om det sker, gå in med konkreta insatser för att bekämpa den typ av trakasserier eller våld som det handlar om.

Anf. 27 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Herr talman! Tack, ministern, för svaret!

Om polisen ska utreda ett hot och en person på ett asylboende åker till polisen, kanske tillsammans med någon från någon organisation eller kyrka, vad händer under tiden med den asylsökande och den som har trakasserats? Den som trakasserar ska förflyttas. Jag vill fråga: Hur många sådana förflyttningar har skett? Precis som ministern har angett kom det under hösten ett stort asylsökande under kort tid. Det har skapat problem i mottagningssystemet och även vad avser boendesituation. Det uppstår ibland kaos på våra asylboenden.

Alla som kommer hit måste kunna känna sig trygga. Har vi inte trygghet är det något som vi gör fel. De kränkningar och trakasserier som man har varit med om i hemlandet för tro, för att man är kvinna eller för något annat måste man känna sig skyddad från här i Sverige. Värst utsatta är konvertiter som har lämnat islam. De har en mycket svår situation.

Vissa kristna församlingar och organisationer överväger nu vad de kan göra för att hjälpa sina trossyskon. De hjälper dem kanske med boendesituation på egen hand. Några börjar säga: Vi måste starta särskilda asylboenden med kristen profil för att man där ska kunna ha en bibel framme eller hänga ett kors på väggen, vilket många känner att de inte vågar göra på våra asylboenden.

Ärkebiskop Antje Jackelén skrev i DN att man kan tänka sig kristna asylboenden men att detta vore "ett nederlag för vårt samhälle". Jag är beredd att hålla med henne. Jag tycker att ministern borde kunna trycka på för att det inte ska bli verklighet, att vi inte ska behöva ha den utvecklingen.

Ministern uttalade sig i går i en artikel i Svenska Dagbladet. Jag såg rubriken, hoppade till och tänkte: Nu är det något på gång i ett utspel. Rubriken var: "Bättre skydd för förföljda utreds". Det stod att förföljda och trakasserade personer ska skyddas bättre och att fotboja och kontaktförbud ska användas. Men det handlade förstås om utsatta kvinnor, när jag läste längre ned i artikeln. Vi ska skydda kvinnor från våldsamma personer, oftast män. Men borde vi inte ta våldet mot de asylsökande på samma allvar? Är det inte dags att vi gör en mer tydlig handlingsplan, precis som vi gör för kvinnor som är utsatta för våld? Jag tycker att ministern kan göra mer.

Jag tror att vi delar värderingen att detta inte är acceptabelt. Men jag tror att vi måste göra mer. Är ministern ändå inte beredd att se över detta? Ska vi hitta särskilda boenden? Ska vi ha särskilda placeringar? Eller tror ministern att de åtgärder som ministern pratar om räcker? De har hittills inte löst situationen. Vad kommer att förändras? Det skedde nyligen ett mord, ministern!

Prot. 2015/16:83

18 mars

Svar på
interpellationer

Anf. 28 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Jag har naturligtvis också grundinställningen att Sverige ska vara ett land där religioner kan mötas och där man kan leva sida vid sida i samförstånd i fredliga former – det är en självklarhet. Jag skulle också vilja säga att det skulle vara ett nederlag om vi skulle börja göra uppdelningar etniskt eller religiöst.

Det är oerhört viktigt att vi redan från början, från första dagen man kommer till Sverige, markerar just detta: Det här är ett land där vi lever tillsammans, alldeles oavsett vilken tro eller etnicitet man har eller vilken bakgrund man kommer från. Det är ju inte bara de eventuella religiösa konflikterna vi talar om här, utan det handlar också om konflikter från hemländer, där människor kommer från olika länder som kan vara i krig med varandra. Det är erfarenheter som vi har haft under lång tid, under hela den period som Sverige har varit ett stort invandrarland.

Sverige ska vara ett land där man möts och där man kan leva sida vid sida. Det måste markeras tydligt redan första dagen man kommer till Sverige. Och vart kommer man till Sverige första dagen? Jo, man kommer ofta till ett asylboende.

Jag har redovisat de konkreta åtgärder som vi vidtar. Det är fråga om ökad bevakning och klara och tydliga regler redan från början. Den som bråkar ska flytta, och det ska också finnas en möjlighet för den som är utsatt att flytta om denna person vill det.

Jag fick frågan från Désirée Pethrus: Vad händer efter att någon har gjort en polisanmälan? Då ska man, naturligtvis i samråd med den som det berör, överväga om denna person kan vara kvar just på detta asylboende eller om denna person ska flytta. Man kan också överväga om den som anklagas för detta ska flytta. Man måste ställa den frågan när det har gått så pass långt att det har gjorts en polisanmälan, det vill säga om de fortfarande ska vara kvar på samma boende eller skiljas åt. Det är nämligen inte rimligt att människor ska fortsätta uppleva ett dagligt hot. Där tycker jag att man måste vara mycket tydlig.

Att man glesar ut, det vill säga anskaffar fler boenden, ser till att ytorerna blir större och ser till att trångboddheten blir mindre tror jag också bidrar till att man minskar friktionen. Jag tror att anvisningslagen ytterligare kommer att förebygga de problem som finns.

Det finns ingen anledning att väja för detta. Det är klart att när många människor kommer samman på ganska små ytor, dessutom i ett läge när dessa människor inte riktigt vet vad som ska hända med dem i framtiden, kan det leda till att det blir en frustration och i värsta fall våld. Men det kan aldrig tolereras från samhällets eller från myndigheternas sida.

Jag vet inte om Désirée Pethrus efterlyser någon särskild handlingsplan. Men det som jag har föreslagit här och de åtgärder som vi går fram med är i alla fall ett steg på vägen.

Kommer vi att lösa hela frågan? Jag tror att det alltid finns en risk för att sådant här uppkommer nästan oavsett hur bra man jobbar. Men vi ska göra allt vi kan för att förebygga det så bra som möjligt.

Anf. 29 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Herr talman! Jag tackar ministern för svaret. Vi vill säkert samma sak, men jag är rädd för att det som ministern talar om inte räcker.

Men om en organisation eller en kyrka åker med en asylsökande till polisen och anmäler att denna person är hotad på boendet, kan ministern då garantera att denna person kommer att få flytta till ett annat boende om denna person kräver det och om det är helt nödvändigt? Kan polisen säga att den här personen behöver förflyttas? Det skulle jag vilja ha svar på.

Precis som ministern tycker jag naturligtvis att vi ska tydliggöra att det är religionsfrihet i Sverige och att vi ska jobba för det. Vi ska inte skilja människor åt. Alla människor har samma rätt att utöva sin religion, uttrycka politiska åsikter och så vidare.

Jag är mycket rädd för att om vi inte nu sätter ned foten kommer detta att planteras ut i samhället, och vi kommer att se en mycket allvarlig utveckling med motsättningar mellan grupper. Vi måste stävja detta tidigt.

I dag skriver tidningen Dagen: Omvända afghaner skulle tvingas till moské.

Det var konvertiter som skulle tvingas till en moské av andra personer. Jag har sett flera sådana artiklar. Jag vill absolut inte hetsa mot andra religioner. För mig är det helt okej med människor som bekänner sig till islam. Vi har till och med muslimer med i vårt parti.

Men om vi inte gör någonting kommer vi att få se en utveckling i Sverige som vi inte vill se. Det är därför som jag nu trycker på för att regeringen tidigt ska sätta in insatser för att förebygga en negativ utveckling i vårt samhälle. Jag hoppas att ministern och jag delar denna syn och att vi tillsammans kan jobba för att se till att ingen ska känna sig hotad.

Anf. 30 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr talman! Jag ser ingen motsättning här. Jag tror att vi har ungefär samma utgångspunkter och ungefär samma uppfattning om vad som rent konkret ska göras. Jag har inte hört några invändningar från Désirée Pethrus i fråga om någon av de åtgärder som vi föreslår och arbetar med.

Désirée Pethrus säger att det kanske borde gå fortare och borde vara ännu mer. Det kan jag hålla med om. Ibland känner man att man borde ha gjort någonting ännu snabbare eller ännu tidigare. Men i grunden tror jag att den strategi som vi har är riktig.

Om polisen gör bedömningen att hotbilden är så stark mot en person som har gjort en polisanmälan ser jag det som en självklarhet att denna person inte ska vara kvar på det boendet. Eller också ska den som man har anmält för trakasserier inte vara kvar på boendet.

Det är faktiskt precis det som jag säger i mitt interpellationssvar, alltså att man då gör en riskbedömning och en bedömning av om personen bör flyttas från ett asylboende. Jag ser det som en självklarhet att polisen och Migrationsverket tillsammans med den som är drabbad av detta gör en sådan bedömning i det enskilda fallet. Men här handlar det faktiskt om att försöka förebygga att detta inte händer igen och om att upprätthålla tryggheten på boendena. Jag ser det som en självklarhet att man i ett sådant fall helt enkelt skiljer dessa människor åt på något sätt.

Asylboendena behöver redan från början vara mycket klara och tydliga med att om man inte följer reglerna där kan man inte vara kvar utan kommer att få flytta till något annat ställe.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 11 Svar på interpellation 2015/16:401 om förändring av besiktningsintervallet för fordon

Anf. 31 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Sten Bergheden har frågat mig om jag delar Transportstyrelsens bedömning att 70 extra trafikpoliser räcker för att klara att täcka det ökade behovet av flygande fordonsbesiktningar om besiktningsintervallet ändras. Vidare har han frågat om jag anser att polisen under rådande förhållanden har möjlighet att avdela 70 extra poliser för att utföra det ökade antalet flygande besiktningar som utredningen föreslår. Slutligen har Sten Bergheden frågat om jag anser att Polismyndigheten bör få ökade ekonomiska anslag för att kompensera för kostnaderna som ett större antal flygande besiktningar innebär om Transportstyrelsens förslag blir verklighet.

EU antog 2014 det så kallade besiktningspaketet, som består av tre direktiv vilka reglerar periodisk provning av fordon och tekniska vägkontroller. Transportstyrelsen har i ett underlag till regeringen föreslagit hur Sverige skulle kunna införliva direktiven. Rapporten har varit på remiss till berörda parter, såväl offentliga som privata, och intresseorganisationer. Förslagen bereds nu i Regeringskansliet.

Av Transportstyrelsens förslag framgår att ändrade besiktningsintervall avser lätta fordon, framför allt personbilar. Detta har ingen direkt koppling till det utökade antalet flygande inspektioner. Där handlar det i stället om tunga nyttofordon, det vill säga lastbilar och bussar. Direktiven ska vara införlivade i samtliga medlemsstater senast i maj 2017 och tillämpas från och med maj 2018.

Det är Polismyndighetens ansvar att bedöma hur den samlade resursen ska användas och att kompetensförsörjningen är väl avvägd i förhållande till verksamhetens behov. Möjligheten till effektiv verksamhet har tidigare begränsats av att befogenheter, ansvar och prioriteringar varit underställda beslut i varje polismyndighet. Ombildningen av polisen till en sammanhållen myndighet möjliggör både en effektiv resursfördelning över landet och en enhetlig tillämpning av lagstiftningen.

Mot bakgrund av den senaste tidens omvärldsutveckling kom Polismyndigheten den 25 januari in med ett underlag till regeringen. Där framgår det att myndigheten fram till och med 2020 kan behöva öka antalet poliser med mellan 1 500 och 2 500 och antalet civilanställda med mellan 1 000 och 1 600 personer. I det budgetunderlag som Polismyndigheten har lämnat före den 1 mars har myndigheten specificerat sina resursbehov. Därefter kommer regeringen i vanlig ordning att bereda detta inom ramen för arbetet med nästa års budgetförslag.

Jag ska passa på att be interpellanten om ursäkt för att vi har dröjt lite grann med detta svar.

Anf. 32 STEN BERGHEDEN (M):

Herr talman! Jag tackar ministern för svaret. Även om svaret har dröjt är det bra att jag får tillfälle att ta upp denna fråga innan ni fattar beslut.

Det är redan i dag, med den trafikpolisbemanning som vi har, en stor oro ute på våra vägar. Det är egentligen av denna anledning som jag skulle vilja veta ministrerns och regeringens syn på detta. Är det möjligt att flytta ut ytterligare verksamhet som i dag bedrivs på besiktningsstationer för att

öka antalet faktiska kontroller på väg av fordon och försöka stoppa olagliga fordon på väg i stället för att stoppa dem i en besiktningshall? Är det rätt väg att gå?

Redan i dag är det många fordon som körs omkring ute på våra vägar och har både körförbud och allvarliga fel. De är oförsäkrade, och det är fel däck, rattonykterhet och dåliga bromsar. Vi ser dagligen notiser i tidningen om att det har skett olyckor på grund av att trafiksäkerheten inte kan upprätthållas och, i många fall, även på grund av att det är brist på kontroller ute på våra vägar.

Om nu polisen får ett nytt uppdrag att ta hand om ännu fler bilar där ute och får ett antal kronor och ett antal poliser för detta, hur stor risk är det att polisen ändå kommer att använda resurserna någon annanstans i sin verksamhet? I så fall har vi nämligen flyttat en kontrollverksamhet ut till en annan kontrollverksamhet, som faktiskt inte blir utförd. Jag vet att polisen självklart har möjlighet att disponera både ekonomi och polisresurser på ett sätt som ska vara helhetsmässigt bra, men bekymret är om vi flyttar ut en verksamhet eller ett ökat tryck på något och efterlevnadskravet inte kommer att uppfyllas som vi kan önska.

Frågan är alltså om ministern ser en risk att polisen, även om de får resurserna och fler poliser för att klara detta, faktiskt kommer att använda resurserna någon annanstans om det behövs.

Jag har även en annan fråga. Jag vet att både ministern och andra från socialdemokratiskt håll tidigare diskuterade att man skulle ge trafikpolisen ett tydligare uppdrag, liknande det tyska BAG. Det är alltså en trafikpolismyndighet som Tyskland har. Är det en intressant lösning på frågan hur vi kan säkra trafikpolis på våra vägar med både resurser, ekonomi, och ett eget budgetansvar – helt enkelt ett eget uppdrag?

Herr talman! Vi vet att antalet kontroller när det gäller alkohol och annat på våra vägar också har minskat över tid. Vi vet även att vi har fått in mindre böter på grund av att vi har färre kontroller, vilket också påverkar budgeten totalt sett i statskassan. Jag vet att Dagens Nyheter nyligen gjorde en utredning där man konstaterade att bötesnivåerna sjunker. Det betyder att vi får mindre resurser samtidigt som det är färre kontroller ute på våra vägar. Jag skulle gärna vilja ha en kommentar från ministerns sida om hur han ser på den utvecklingen och om vi ska försöka bryta den på något sätt.

Anf. 33 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Jag ska börja med det sista. Jag ser inget direkt problem med att bötesbeloppen minskar om det inte också leder till ett annat agerande ute på våra vägar.

Ytterst är det nämligen så att det – oavsett om det gäller fortkörning, onykterhet eller vad man än vill kontrollera – är beteendet vi vill förändra. Det handlar inte om att vi vill ha in maximalt med pengar till statskassan. Där har exempelvis Sverige valt en helt annan väg än England när det gäller de automatiska trafikkamerorna. England väljer att maximera böterna men har fått en väsentligt mindre påverkan på hastigheten, medan vi har valt att få maximal påverkan på hastigheten men inte få in så mycket pengar. Jag menar nog att den svenska linjen är ett bättre vägval.

Prot. 2015/16:83
18 mars

Svar på
interpellationer

Sedan ställer Sten Bergheden frågan om jag ser en risk, och nej, jag ser faktiskt inte den risken. Skulle vi tillföra resurser till polisen är jag övertygad om att polisen kommer att göra detta.

Hur ser jag på en utveckling som den tyska; skulle det vara en rimlig utveckling även i Sverige? Där är jag mer tveksam. Jag är beredd att titta på det. Jag är beredd att titta på väginnspektörer. Tyskland är dock egentligen en federation med delstater, vilket är förklaringen till deras val av organisationsmodell. Men jag vill heller inte helt utesluta någon form av vägorganisation.

Frågan rör egentligen besiktningsintervallen. Jag tror att det är en klok väg att gå att ha glesare besiktningsintervall, från ett till två år. Skälet till det är inte att jag tror att man kan låta polisen göra det som görs i besiktningshallen utan att fordonen har blivit så mycket bättre. Det är ju det som är grunden för EU-direktivet. Sten Bergheden tar upp körförbud och onykterhet, men det är ju frågor som inte upptäcks i någon besiktningshall. Vi gör inga utandningsprov i besiktningshallen. Körförbudet är möjligtvis en effekt av att du inte har besiktat bilen, men det är ingenting som upptäcks i besiktningshallen.

Det handlar i stället om att göra andra saker. På nykterhetsområdet började redan den förra regeringen med försök med alkobommar i våra hamnar. Det tycker jag var en klok utveckling, och jag tror att vi ska gå vidare och sätta upp alkobommar i fler hamnar. Förhoppningsvis kommer vi att få ett myndighetssamarbete på plats när det gäller detta, så att vi kan permanenta de försök med alkobommar som finns.

När det gäller att upptäcka körförbud, bristande försäkring och bristande skatt är nu 100 polisbilar utrustade med automatisk nummerplåtsavkänning som alltså, utan att det behövs en aktiv åtgärd från en polisman, kan varna för att skatten eller försäkringen inte är betald – eller om ägaren saknar körkort, etcetera. Det tror jag också är en teknisk utveckling som gör att vi får ut otroligt mycket mer resultat av de resurser vi har.

Jag tror därför på en fortsatt teknisk utveckling, och jag tror på att ha bra trafikresurser. Den främsta kompetensen på trafikområdet måste vi dock rikta in på de tunga fordonen och inte på personbilar och de lätta fordonen, där vi har sett en väldigt bra teknikutveckling. Bilarna håller längre, och det blir färre och färre anmärkningar på dem i besiktningen. Vi ska alltså i stället koncentrera oss på lag och ordning och de tunga fordonen på våra vägar. Där förekommer det betydande fel som riskerar att ge stora brister för trafiksäkerheten.

Anf. 34 STEN BERGHEDEN (M):

Herr talman! Tack för ett bra svar så långt, ministern! Jag delar dock kanske inte uppfattningen att det inte finns någon risk med att inte ge trafikpolisen eller polisen ett tydligare uppdrag i denna fråga.

Av erfarenhet vet vi att man använder en hel del trafikpoliser och annat till många andra verksamheter. I vissa lägen är det sådant som självklart måste utföras, men det är klart att det är allvarligt om det hela tiden blir så att trafiksäkerheten och trafikpolisen får ta smällen när man behöver omfördela vissa resurser – särskilt om vi samtidigt tillför fler uppgifter och från samhällets sida faktiskt förväntar oss en ökad kontroll med hjälp dessa extra poliser och resurser, och sedan inte får det levererat av polisen därför att man prioriterar bort.

Jag skulle därför gärna se att man oavsett vilken väg man går ger ett tydligare uppdrag till både trafikpolisen och polisen att lösa dessa frågor och att det kan redovisas. Trenden är nämligen lite alarmerande nu med tanke på att vi dagligen kan se olyckor som beror på rattonykterhet, samtidigt som vi vet att antalet onyktra förare ökar därute medan kontrollerna minskar. Om detta får fortsätta innebär det ju att det finns en stor risk att ännu fler tar chansen, med tanke på den minimala risken att bli ertappad vid förseelserna. Någonstans måste alltså detta brytas för att inte fler människor ska dö på vägarna på grund av bristfällig kontroll som gör att folk är beredda att ta större risker med tanke på den lilla risken att faktiskt bli ertappad.

Sedan är det ju så att det på våra vägar i dag finns oerhört mycket annan kriminalitet som åker omkring. Det är stöldtransporter där varor och annat forslas in i och ut ur landet. Det innebär ju att det om vi inte har tillräcklig kontroll på det här området – både när det gäller att kunna gå igenom fordon och när det gäller lagligheten i bromsar och annat runt omkring, liksom kunskapen runt det – finns en risk att detta blir ett område där man tänker att det är helt riskfritt att köra på de svenska vägarna, eftersom det är minimal risk att möta en trafikpolis eller bli ertappad. Den biten tror jag att det är viktigt att bryta.

Jag tycker att det är bra att ministern tar upp alkobommarna och faktiskt är lite tydligare än regeringen har varit hittills i de frågorna.

Jag delar helt den uppfattningen. Det har ju pågått försök med alkobommar, och det otroligt viktigt att man får upp sådana i hamnarna. Även om de inte alltid är i funktion innebär det ändå en stor risk för de personer som tar bilen och är onyktra när de tar sig i land. Bara det restriktiva urvalet gör säkert att fler avstår från att ta den risken. Alkobommarna har ett bra förebyggande syfte, om de sätts upp. Det rör sig ändå om en relativt liten peng för att kunna rädda liv och hindra folk från att komma ut på vägarna.

Jag vill gärna se lite mer handlingskraft här, det vet ministern att vi stöttar och har jobbat med. Jag tror i alla fall att ministern jobbade med den frågan före valet, och det är bra om han jobbar med den även efter valet.

Herr talman! Jag vill ta upp en sak till. Antalet bilar ökar på våra vägar. Både utländska och inhemska bilar ökar, vilket ökar trycket ännu mer på vägarna. Därför skulle jag vilja att ministern utvecklade svaret om ett tydligare ansvar för den trafikpolis som faktiskt finns på våra vägar.

Anf. 35 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Jag måste bara rensa siffrorna lite. Trots att trafikpolisarbetet minskade under den moderatledda regeringen, och trots att antalet fordon steg under den moderatledda regeringen minskade trafikdöden och trafikolyckorna väsentligt. Det är inte så att vi ser en kraftig ökning av rattonykterhet, trafikolyckor eller trafikdöd, tvärtom.

Under såväl den moderatledda ledda regeringen som under den socialdemokratiskt ledda regeringen sjunker antalet trafikolyckor och antalet trafikdöda. Och antalet fortsätter att minska, trots att man skulle kunna tro att det var tvärtom, att man började med att plocka de lägst hängande frukterna och att det sedan skulle bli svårare och svårare att minska antalet

dödade och skadade i trafiken. Men glädjande nog har vi den motsatta utvecklingen. Vi får inte låtsas som att vi har en annan utveckling än vad vi har.

När det gäller den andra frågan ska vi naturligtvis ha poliser som jobbar speciellt med trafiken. Det ska vara en hög kompetens bland dessa trafikpoliser. Utbildningen och vidareutbildningen ska vara bra.

Självklart ska helt andra poliser ibland vara med och stötta trafikpolisen när det är större razzior eller omfattande kontroller. Lika självklart är det att om vi har en extrem situation i landet, om vi har den första gränskontrollen sedan 1994 som binder stora polisresurser och om vi har det största terrorhotet i Sverige någonsin som binder stora resurser, då kommer detta att drabba även den trafikpolisiära verksamheten.

Vi har inte tusentals poliser på hyllan som vi bara kan ta ned därifrån och sätta in i gränsbevakningen. Vi har inte tusentals poliser på hyllan som vi bara kan placera ut på gator och torg när vi har det största terrorhotet någonsin. Vi har exakt det antal poliser som den moderatledda regeringen dimensionerade för. Ställs vi inför större utmaningar än någonsin, då blir vi tvungna att använda oss av hela poliskårens samlade styrka. Det har vi gjort, och det är bra. Och jag glad över de lyckade resultaten av dessa insatser.

Anf. 36 STEN BERGHEDEN (M):

Herr talman! Är det något parti som välkomnar polisens förslag om fler poliser är det vi moderater. Vi anser helt enkelt att det är bra om det går att få fram fler poliser – detta med tanke på att befolkningen, terrorhot, kriminalitet och annat har ökat. Även internetbrott gör att man behöver jobba på bredare front i framtiden. Det kommer att krävas fler poliser och fler specialutbildade poliser.

Det finns en antydning i svaret, och det är anledningen till min oro och till att jag ställde den här interpellationen. Jag förstår mycket väl att polisen vid terrorhot och annat tillfälligt måste omdisponera resurserna. Men om det alltid – som det har gjort hittills – ska drabba polisverksamheten på vägarna, då får vi ingen kontinuitet, ingen kunskapsupbyggnad, ingen polis som kan jobba effektivt. Trafikpolisen splittras och slås hela tiden sönder av olika uppdrag.

Jag tror att det finns en risk om man i den situationen lägger ut ytterligare uppdrag på den här verksamheten. Man skickar med pengar och fler poliser, men det finns ändå en risk för att det inte blir någon verkstad där ute. Då riskeras trafiksäkerheten. Det finns många äldre fordon i Sverige som i vissa fall kanske repareras bara precis lagom till besiktning eller direkt efter besiktning. Minskar man då besiktningsintervallet måste man på något vis ha beredskap för att den personen kanske kör ytterligare ett år med dåliga bromsar eller andra trafikfarliga brister.

Jag tackar ändå ministern för svaret, och jag hoppas att vi snabbare än så kan få upp fler alkobommar som också är en viktig del i det här sammanhanget.

Anf. 37 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Jag vill tacka Sten Bergheden för en bra interpellationsdebatt. Jag konstaterar att vi i stora stycken är överens om vikten av att behålla kompetens i trafikpoliskåren och att vi har en tillräcklig numerär

på våra vägar som ser till att lag och ordning upprätthålls. Det gäller de brott som finns inom persontrafiken och den ganska omfattande brottsligheten inom den tunga trafiken.

Tillsammans kommer vi nog att kunna jobba vidare i den här frågan. Jag ser fram emot att debattera den fler gånger med Sten Bergheden när vi kan mäta resultaten av de insatser som görs.

Överläggningen var härmed avslutad.

Prot. 2015/16:83
18 mars

Svar på
interpellationer

§ 12 Svar på interpellation 2015/16:423 om kvotering inom brandkåren

Anf. 38 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Kent Ekeröth har frågat mig vilket jag anser ha högst prioritet: att räddningstjänsten ska spegla befolkningssammansättningen eller att den ska få in bästa möjliga kompetens för att kunna utföra sitt uppdrag.

Vidare har han frågat mig om jag ämnar förändra lagar, regler, förordningar eller annat för att stoppa kvoteringen och de riktade kampanjerna till kvinnor och invandrare. Slutligen har han frågat mig om jag avser att verka för att införa nationella enhetliga krav som är anpassade efter den verkliga arbetssituation som gäller för brandmän.

Den kommunala räddningstjänsten har stor betydelse för människors trygghet och säkerhet. Räddningstjänsten måste därför vara effektiv med högt ställda kvalitetskrav på verksamheten. För ett effektivt arbete är det av stor vikt att räddningstjänsten har ett högt förtroende bland allmänheten.

Det är kommunen som ansvarar för förebyggande verksamhet och räddningstjänst inom kommunen enligt lagen om skydd mot olyckor. Kommunen har enligt den lagen även ansvar för att personalen har den kompetens som behövs.

Regeringen anser att räddningstjänstens personalsammansättning bör spegla hur samhället ser ut. En jämnare könsfördelning och ökad mångfald inom räddningstjänsten är grundläggande krav i det avseendet. Det bidrar till att höja den samlade kompetensen och kvaliteten i stort inom räddningstjänsten. Det kan gälla allt från effektivare räddningsinsatser till att ännu bättre kunna förebygga våld och hot mot räddningstjänsten i socialt utsatta områden. Det handlar också om att räddningstjänsten ska kunna förbättra det förebyggande och insatsinriktade arbetet för såväl kvinnors som mäns behov. På detta sätt kan allmänhetens förtroende för räddningstjänsten öka. Det finns ingen motsättning mellan räddningstjänstens kompetens och en utveckling mot en jämnare könsfördelning och ökad mångfald inom räddningstjänstens verksamhet.

Staten ansvarar genom Myndigheten för samhällsskydd och beredskap för utbildning inom området skydd mot olyckor. Utbildningen ska säkerställa att det finns en likvärdig och grundläggande kompetens hos kommunal räddningstjänstpersonal i hela landet. Arbetet inom räddningstjänsten är fysiskt krävande. För att bli antagen till den statliga utbildningen på området ställs det höga krav på bland annat fysisk förmåga. Kommunerna beslutar dock själva om vilka krav som ska gälla för anställning inom deras

räddningstjänst. Det kan förutom krav på fysisk förmåga handla om förmåga att göra rätt bedömningar vid en insats, förmåga att skapa förtroende, samarbetsförmåga och förmåga att kommunicera. Alla dessa förmågor krävs för att kunna genomföra en effektiv förebyggande verksamhet och en effektiv räddningstjänstverksamhet.

Sammanfattningsvis anser jag att en räddningstjänst som på ett bättre sätt än i dag speglar samhällets befolkningssammansättning bidrar till en effektivare och en mer ändamålsenlig räddningstjänst. Mot denna bakgrund följer jag noga utvecklingen på området och kommer vid behov att vidta de åtgärder som anses nödvändiga.

Anf. 39 KENT EKEROTH (SD):

Herr talman! En rekryteringspolicy som fokuserar på ”mångfald” och befolkningssammansättning fokuserar inte på bästa person på plats. Då hade man inte haft de mål som inrikesministern försvarar. Att en räddningstjänst som ”speglar samhällets befolkningssammansättning” skulle vara bättre är närmast ett tomt påstående, som dessutom motbevisas av tester, protokoll och vittnesmål från fältet.

Vi kan exempelvis titta på den ansvariga myndighetens, MSB:s, egen rapport, *Fysiska gränsvärden*. Där framgår följande: 97 procent av männen klarade det nedre fysiska gränsvärdet, jämfört med 33 procent av kvinnorna. Inom gruppen heltidsbrandmän var det 100 procent av männen som klarade det, men endast 53 procent av kvinnorna. För deltidsbrandmän var det 93 procent av männen som klarade det, men 5 procent av kvinnorna. I jämförelsegruppen civila klarade 92 procent av männen det, men 0 procent av kvinnorna. Det här är alltså MSB:s egen rapport.

Hur går det ihop med att det här skulle leda till en effektivare räddningstjänst? Skillnaden är enorm, och det påverkar självklart. Som studien själv anger kommer ”fysiskt krävande arbetsuppgifter sannolikt ta längre tid jämfört med en person som klarar gränsvärdena”. Det är förvisso rätt uppenbart. Och att något tar längre tid när det brinner är inget positivt, om det inte redan var uppenbart.

Målet att få in kvinnor och folk med annan etnisk bakgrund ska uppnås på två sätt. Dels sänks kraven, dels använder man sig av kvotering. ”Det duger inte” att så få kvinnor är brandmän, ansåg Räddningsverket, numera MSB, redan 2008. Delar av Stockholm samt Göteborg och Malmö har övergett det så kallade storstadstestet, som hade relativt höga krav.

Att kvotering försiggår bekräftade väl inrikesministern alldeles nyss, men om inte det räcker kan jag ge några exempel. MSB skriver på sin hemsida att de måste öka andelen kvinnor och medarbetare med annan etnicitet. På Räddningstjänsten Syds hemsida står det: ”Målet är att tre av fem arbetslag ska ha lika många kvinnor som män.” Södertörns brandförsvarsförbund sa i en intervju i dokumentären *En räddningstjänst i kris?* i december månad att de aktivt sysslar med att få in en viss procent kvinnor – jag tror att det var 20 eller 25 procent – och dessutom minoriteter.

Att kravsänkning och kvotering pågår för att uppnå dessa politiska mål om mångfald råder det inget tvivel om. Vad leder det då till? Jo, sänkta krav och kvotering av personer som inte platsar leder självklart till en försämring av kvaliteten. Det innebär att den här politiken sätter liv på spel i jakten på det som kallas jämställdhet.

Interna dokument från Södertörns brandförsvarsförbund bekräftar detta. År 2011 var det 7 av 15 av dem som anställdes som inte klarade de fysiska testerna. 12 av 15 av dem som anställdes klarade inte simtesterna. 6 av 12 klarade inte livräddning. Av dem var 5 kvinnor. 8 av dessa jobbar fortfarande kvar i dag. Detta bekräftar dessutom chefen för Södertörns brandförsvarsförbund i intervjun. Utvärderingsdokument har mystiskt försvunnit, men 2014 fortsatte detta. Då visade det sig att 40 procent inte klarade simtesterna men ändå jobbade kvar.

Med anledning av inrikesministerns inledande svar vill jag också poängtera att den utbildning som MSB ansvarar för kan kringgå. Faktum är att man i Stockholm har fyra olika förbund med fyra olika krav. I Södertörns brandförsvarsförbund kan man börja jobba efter endast nio veckors introduktionsutbildning, medan man i grannförbundet Storstockholms brandförsvär kräver den statliga tvååriga SMO-utbildningen. Har inte alla medborgare rätt till ordentligt utbildade brandmän? Varför skiljer det sig så mycket? Varför tillåter man det?

Med den politik som denna regering och tidigare regering fört fokuserar man inte på bästa man på plats utan i stället på kön och etnicitet. Det är ohållbart.

Anf. 40 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Jag tror att den i den här kammaren som fokuserar mest på kön och etnicitet är Kent Ekeröth. För Kent Ekeröth är det hemskt att räddningstjänsten har gått in i 2000-talet och att det till och med kan finnas kvinnor och invandrare, som Kent Ekeröth uttrycker det, som jobbar i räddningstjänsten. Dessutom gör han citationstecken med fingrarna kring ordet "mångfald". Han får gärna utveckla vad de där citationstecknen betyder.

Det är bra att Kent Ekeröth tittar på tv och gör interpellationer utifrån sitt tv-tittande. Men vore det inte bättre om Kent Ekeröth tittade ut i verkligheten och såg resultaten?

Låt mig ställa ett par enkla frågor tillbaka till Kent Ekeröth. Du representerar södra Sverige i riksdagen. Du har högläsning om hur dåligt räddningstjänsten i ditt eget område fungerar på grund av att man har kvinnor och invandrare anställda inom räddningstjänsten. Fråga ett: Har du besökt Räddningstjänsten Syd under din tid som representant för dem här i riksdagen? Fråga två: Har du tagit del av resultaten för Räddningstjänsten Syd? Kan du i så fall för kammaren läsa upp hurdan resultatutvecklingen varit där?

Anf. 41 KENT EKEROOTH (SD):

Herr talman! Jag har varit i kontakt med brandmän i både Stockholm och Syd. Till exempel har vi en brandmästare i Syd med 39 års erfarenhet, känd för att hans övningar var stenhårda. Han har vittnat om hur brandkårsstyrkan monterats ned i jämställdhetens och mångkulturens namn och har bland annat sagt: "Man har med berätt mod sänkt kvaliteten på brandmännen så att allmänheten nu inte längre kan räkna med att bli räddade i en farlig situation eller åtminstone få den bästa hjälpen. Det är en fullständig katastrof." Peter Bergh, som är ordförande för Brandmännens Riksförbund, har sagt att räddningstjänsterna de senaste åren fokuserat alltmer på mångfald och allt mindre på yrkeskunskap.

Att denna sorts kvotering, som gör att sämre personer kommer in på arbetsplatsen i stället för bättre lämpade, pågår är till och med fastslaget. Till exempel ansågs Södertörns brandförsvarsförbund vara en felande part år 2011 i fallet med Simon Wallmark, och förbundet betalade ut 100 000 kronor i ersättning till honom. Simon Wallmark hade nekats jobb samtidigt som ett antal kvinnor med betydligt sämre meriter eller inga relevanta meriter alls fått jobb som brandmän. Trots detta anser Södertörns brandförsvarsförbund fortfarande att de gjorde rätt, vilket deras produktionschef sa på ett möte som dessutom spelades in.

Jag ska ge ett exempel på hur den här kvoteringen kan gå till. Efter fallet Wallmark införde Södertörns brandförsvarsförbund en rekryteringsmall för att kunna fortsätta diskriminera fritt. Där är mångkultur ett av poängkriterierna. Denna mall kan resultera i följande: Kim, 25 år, som är utbildad brandman, har fem års erfarenhet som brandman och har jobbat som snickare, får sju poäng i testet. Samtidigt får Jasmine, 19 år, som har mångkulturell bakgrund, kan arabiska, har läst marknadsföring och har jobbat en månad som nagelskulptris, nio poäng och därmed jobbet. Då måste man fråga sig: Är detta en rimlig ordning att ha?

Nej, jag är inte emot kvinnor eller invandrare inom brandkåren. Men jag vill att rekryteringen ska ske på lika sätt och med bibehållen kvalitet. Det är det allting handlar om. Sedan spelar det ingen roll om det är 100 procent kvinnor eller 100 procent män. Men det verkar regeringen ha problem med.

Det finns flera hårresande exempel på hur rekryteringen kan gå till. En person med tio års erfarenhet av att vara brandman och med goda vitsord blev nekad när han sökte sig tillbaka till brandkåren efter en sejour som polis. Vem anställdes i stället för honom? Jo, en 23-årig kvinna utan körkort som vikarierat som mellanstadie lärare och gått en komvuxutbildning i pedagogiskt ledarskap.

Vid Södertörns brandförsvarsförbund anställdes 2013 en poet, vars främsta merit var sju diktsamlingar och ett teaterstycke med titeln *Det kal-las känslor*. Denna person gick före en person med elva olika utbildningar inom brandräddning, ledarskap och sjukvård samt mångårig erfarenhet som brandman och insatsledare. Den senare var dessutom lärare på Rosersbergs räddningsskola. Han platsade inte, men poeten platsade. Är det här rimligt?

Ett annat exempel är forcering av dörrar. Det ska ta mellan 10 och 30 sekunder att forcera en vanlig dörr och en till tre minuter att forcera en säkerhetsdörr. När man gjorde tester vid Räddningstjänsten Syd med två kvinnliga brandmän tog det dem elva minuter. Brandmästaren i Höganäs sa att det i så fall är ”djupt allvarligt” och att det då inte finns något liv att rädda på andra sidan.

Det finns massor av vittnesmål om det här. Magnus Sjöholm, distriktombudsman på fackföreningen Brandmännens Riksförbund, har sagt att politikerna har gjort brandkåren till en politisk skådeplats. Man tar in folk som inte klarar utbildningen och tvingar igenom dem. På sikt utsätter man tredje man för ökad risk. Det är fullständigt klart, anser Magnus Sjöholm. Brandmästare Henrik Persson har sagt: ”I förlängningen innebär detta en fara för allmänheten. Ska vi få rätsida på problemet måste vi våga prata om det, det måste ställas krav som motsvarar yrkets behov.”

Ygeman sa i sitt inledningsanförande att det ställs höga krav genom MSB. Är Ygeman medveten om det enda krav som är lagstadgat? Jag skulle gärna vilja att han redogör för det kravet, så att vi kan diskutera det i mitt nästa inlägg.

Prot. 2015/16:83
18 mars

Svar på
interpellationer

Anf. 42 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Jag ställde två enkla frågor till Kent Ekeröth. Den första var om han hade besökt Räddningstjänsten Syd, som han använder som exempel. Även om han försökte låtsas som om motsatsen vore fallet utgår jag från att svaret faktiskt är nej. Han har inte besökt Räddningstjänsten Syd. Men det hade kunnat vara bra att göra det innan han ställde interpellationen.

Den andra frågan till Kent Ekeröth var: Hur ser resultatet i Räddningstjänsten Syd ut, som han använder som ett varnande exempel? Jag kan berätta det för Kent Ekeröth, eftersom han inte verkar orka ta reda på det själv. De är fantastiska. De används som exempel för resten av landet. Man har minskat antalet bränder med 50 procent och brand utomhus med ännu mer. Det är faktiskt så, Kent Ekeröth, även om det kanske inte riktigt har gått upp för dig, att den bästa branden är den som inte sker.

Genom det förebyggande arbetet som man har gjort i Räddningstjänsten Syd har man hindrat en väldig massa bränder från att ske. Det är faktiskt så att Räddningstjänsten Syd nu är mycket effektivare, når mycket bättre resultat och räddar många fler människoliv än vad den gör i den etniskt vita, kvinnobefriade, dröm som Kent Ekeröth när.

Anf. 43 KENT EKERÖTH (SD):

Herr talman! Det finns incidentrapporter, övningsrapporter och utvärderingsrapporter från brandmän som är anställda i bland annat Södertörn som visar att de inte klarar uppdraget. De får panik när de är uppe på ett tak. Man måste skicka in extrapersonal för att rädda brandmännen när de har gett sig in. I Rosengård var det till exempel två brandmän som gick vilse i rökhavet så att man fick skicka in andra brandmän för att rädda dem.

Vi har brandmästare från syd, Stockholm och runt om som vittnar om problemen. Vi har dokument från deras egna utvärderingar som bevisar det. Vi har en chef för Södertörns brandförsvarsförbund som får frågan: Förväntar sig inte folk att bli räddade från en brand när det brinner? Han säger: Nej, det gör de inte. De förväntar sig att vi ska lära dem någonting, att vi ska ha en dialog med dem.

Det är denna nivå som räddningstjänsten nu håller på att eroderas till på grund av att man fokuserar på kvotering och etnisk mångfald. Jag har för kort talartid för att ta upp alla galenskaper, all kvotering och allt som nu finns. Detta var bara ett axplock. Tyvärr är min talartid begränsad.

En intressant aspekt är att det som regeringen försvarar och som sker runt om egentligen är olagligt. Kvotering är de facto olaglig. Men den tillåts fortgå ändå med etablissemangets goda minne. Det enda som är tillåtet är positiv särbehandling, och det är av kvinnor och inte av etniska minoriteter.

Vad som krävs är följande. Man måste förbjuda all form av kvotering, all form av positiv särbehandling, mål för etniska eller könsmässiga kvoter eller riktade rekryteringskampanjer. Sedan måste man ha en statlig utbildning som ska gälla för alla brandförsvarsförbund i hela landet så att vi kan

få en likvärdig brandkår med högt ställda krav inte bara i de förbund som väljer det. Varenda medborgare i detta land har rätt till fullgott skydd vid bränder.

Anf. 44 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Det kan säkert begås fel i Räddningssverige. Det kan säkert vara så att någon av Kent Ekeroths förvirrade anekdoter har hänt i verkligheten. Det kan vara någonting som kan behöva rättas till. Jag köper det, Kent. Men du kommer inte undan att resultaten i ditt så förkättrade Räddningstjänsten Syd är fantastiska. De har gjort det allra viktigaste. De har räddat människoliv genom ett målmedvetet arbete.

Skulle man välja den väg som Kent Ekeroth väljer skulle det betyda ett antal förlorade människoliv. Fler byggnader skulle förstöras i brand, fler människoliv skulle gå till spillo och fler människor skulle bli skadade och allvarligt skadade av bränder. Det är fel väg att gå, Kent Ekeroth.

Vi behöver en räddningstjänst utrustad för 2000-talet. Vi kan inte titta tillbaka i backspegeln på det av Sverigedemokraterna så omhuldade och omskimrade 50-talet.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 13 Svar på interpellation 2015/16:434 om en otrygg huvudstad

Anf. 45 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Jessica Rosencrantz har frågat mig vilka åtgärder jag ämnar vidta för att göra Stockholms förorter tryggare. Hon har också frågat mig om jag ämnar verka för ett återinförande av målet om 20 000 poliser i hela Sverige.

Enligt nationella trygghetsundersökningen ökar tryggheten och minskar brottsligheten generellt sett i Stockholm och i övriga landet. I vissa utsatta områden, framför allt i förorterna till våra storstäder, går dock utvecklingen i motsatt riktning. Otrygghet har i vissa av dessa områden kommit att bli vardag. Denna utveckling har pågått under en längre tid och är allvarlig.

Polismyndigheten har under ett antal år kraftsamlat genom riktade insatser i förorterna i Stockholm, i synnerhet i Rinkeby och Tensta. Orsakerna till problemen är dock så komplexa att de inte kommer att kunna motverkas enbart genom polisiära insatser. För regeringen är det mycket angeläget att vidta åtgärder som kan bidra till att förbättra situationen i dessa områden. Möjligheten att leva ett tryggt liv utan brottslighet ska inte vara beroende av i vilket område människor bor. Problematiken måste bemötas från flera håll och genom gemensamma insatser från hela samhället. Inte minst krävs det åtgärder för att minska de sociala klyftor som skapar förutsättningar för dessa problem. Arbetsstillfällen, bra bostäder, en bra skola och ett inkluderande samhälle är grundläggande för att vända utvecklingen.

I december presenterade rikspolischefen 14 särskilt prioriterade områden där polisregionerna ska intensifiera det brottsbekämpande, brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Kommun- och områdespoliser

ska finnas i de särskilt prioriterade områdena, och dessa ska tillsammans med övrig personal arbeta för att skapa trygga områden.

Regeringen har presenterat flera konkreta åtgärder där problemen i utsatta områden behandlas särskilt. Som exempel kan jag nämna regeringens uppdrag till Polismyndigheten och elva andra myndigheter att utveckla former för lokal samverkan mot organiserad brottslighet. I uppdraget har regeringen poängterat vikten av att arbeta mot organiserad brottslighet i särskilt utsatta områden. Regeringen har också gett Polismyndigheten i uppdrag att skapa förutsättningar för att ytterligare kunna motverka förekomsten av illegala vapen och explosiva varor inom landet.

Regeringen har även intensifierat det brottsförebyggande arbetet med en nationell satsning. Brottsförebyggande rådet har dessutom fått i uppdrag att kartlägga åtgärder mot kriminalitet och för ökad trygghet i socialt utsatta områden. Resultaten presenteras i november.

I februari uppgav Polismyndigheten att det fanns 20 187 poliser, vilket är 136 fler än 2014. Efter att målet om 20 000 poliser har avskaffats har alltså antalet poliser ökat. Regeringen har tidigare gett uttryck för uppfattningen att Polismyndigheten bäst bedömer vilken kompetensmix som krävs för att klara myndighetens uppdrag. Polismyndigheten lämnade den 29 februari ett budgetunderlag till regeringen. Av underlaget framgår att myndigheten bedömer att antalet polisanställda behöver öka med 3 300 personer under perioden fram till och med 2020. Regeringen avser att noga följa utvecklingen för Polismyndighetens förutsättningar att fullfölja sitt uppdrag.

Anf. 46 JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Herr talman! Tack för svaret, statsrådet! Mellan 2013 och 2015 dog 21 personer i skjutningar i Stockholm, 17 personer i Göteborg och 7 i Malmö. Dödsskjutningar är dramatiskt många fler i svenska storstäder i jämförelse med hur det ser ut i våra grannländer. Köpenhamn, Oslo och Helsingfors tillsammans har hälften så många dödsskjutningar som vi har sett i Stockholm. Statistiken talar sitt tydliga språk. Men vi kan inte acceptera att vår huvudstad blir känd för våld och dödsskjutningar.

Statistiken visar också hur våldet och otryggheten drabbar dem som redan är mest utsatta. Var fjärde skottlossning i Stockholms län ägde rum i två redan väldigt utsatta stadsdelar där bara 5 procent av länets befolkning bor.

Herr talman! Bilden av den segregerade otryggheten i vår huvudstad bekräftas av Polismyndighetens rapporter, Stockholms Handelskammare och Brå. Främst är det utrikes födda kvinnor som drabbas av otryggheten.

Polismyndigheten har pekat ut 53 områden i Sverige som präglas av svårigheter för polisen att fullfölja sitt uppdrag, parallella samhällen och våldsbejakande religiös extremism. I Stockholm är Husby och Rinkeby-Tensta utpekade som två av de mest utsatta områdena.

Polisen menar att man behöver en större närvaro, mer resurser och fler poliser för att komma till rätta med problemen. Därför har Moderaterna föreslagit att vi ska ha 1 000 fler poliser och att vi ska återinföra den förra regeringens mål om minst 20 000 poliser. Vi behöver fastslå en lägsta toleransnivå: antalet poliser får aldrig bli mindre än så.

Prot. 2015/16:83
18 mars

Svar på
interpellationer

Jag menar att otryggheten är vår tids stora jämställdhetsfråga. I Stockholm ska man vara lika trygg på Rinkeby torg som på Nytorget, kvinnor ska inte jagas av självutnämnda moralpoliser i vare sig Tensta eller Nacka och blåljuspersonalen ska kunna arbeta ostört i såväl Husby som Enskede. Av rädsla för stigmatisering av förorten har politiker ofta sett mellan fingrarna när det gäller kriminalitet och kvinnoförtryck.

En ny studie visar att 63 procent av unga i Stockholms förorter inte får ha en relation med någon av en annan etnicitet på grund av press hemifrån. En av tio kvinnor vågar inte gå ut i sitt bostadsområde om nätterna.

Jag vill inte att den huvudstad jag bor i ska ha jämställdhet innanför tullarna men hedersförtryck utanför. Det är dags att jämställdhetsdebatten flyttar fokus från styrelserummen till förorten. Regeringen Löfven sviker just nu kvinnorna i förorten.

Statsrådet är inte sen med att rada upp exempel på utredningar som görs, och det är ju bra att de görs, men problemet finns här och nu. Förortens kvinnor, och för den delen män, är i dag utsatta för förtryck och våld.

Är Anders Ygeman beredd att stävja våldet i våra förorter här och nu? Hur vill regeringen i så fall minska skjutningarna och öka tryggheten? Är man beredd från regeringens sida att säga ja till Alliansens förslag om minst 20 000 poliser? Det måste vara en lägsta toleransnivå. Är Anders Ygeman beredd att säga ja till Moderaternas förslag om 1 000 fler poliser för att säkra att våra förorter återigen blir trygga platser att leva och verka på?

Anf. 47 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Vi tror att man inom polisen är bäst lämpad att själv avgöra personalmixen. Det kan behövas civilingenjörer, civilekonomer och olika typer av annan personal. Det var ett olyckligt misstag av den moderatledda regeringen att slå fast ett siffermål för en viss anställningskategori. Det är en typ av siffermål som man inte har valt att ha för någon annan verksamhet. Ska det vara ett mål på till exempel Försäkringskassan hur många handläggare vi har i stället för att se till resultaten? Det finns ingen annan samhällssektor där man sätter mål på det här sättet.

Man kan också notera att efter att målet avskaffades har antalet poliser blivit större. Det tyder också på att Polismyndigheten har den bästa kompetensen att avgöra den frågan. Vi vill låta polisen vara just poliser och få styra en större del av verksamheten. Jag tror att det är positivt, och jag tror att det vore bra om även Moderaterna anammade den synen på verksamheten och på professionen. Polisen är väl skickad att göra den typen av avvägningar.

Jag delar Jessica Rosencrantz kritik mot den tidigarevarande regeringen och kanske även mot tidigarevarande socialdemokratiska regeringar om att för lite har gjorts för att vända utvecklingen i förorterna och mot brottsligheten där.

Jag tycker att samhället i alltför hög grad har lämnat förorterna i sticket. Men det gäller också den sociala utvecklingen. Vi har haft en period med åtta tio år av växande klyftor, stigande arbetslöshet och sjunkande skolresultat. När den typen av negativ utveckling koncentreras till ett antal områden är det inte så konstigt att vi också får en brottslighet som resultat av den utvecklingen. Därför måste insatserna inte bara handla om fler poliser i de här utsatta områdena och tuffare tag mot vapen som regeringen har

föreslagit och polisen nu håller på med, utan det måste också vara åtgärder för att vända den sociala utvecklingen.

Det är därför det är så glädjande att arbetslösheten nu sjunker efter att ett antal år ha stigit. Sysselsättningen stiger, och den stiger inte bara bland de etniska svenskarna mitt i livet som Reinfeldt talade om, utan den stiger snabbast bland utlandsfödda kvinnor.

Vi måste göra mer för att vända utvecklingen i skolan. Vi måste satsa mer resurser på skolor i de utsatta områdena för att skapa en social trygghet och en social utveckling. Vi måste också ha fler poliser ute i de här områdena.

Därför är det glädjande att polisen nu prioriterar de 14 mest utsatta områdena för att säkerställa att där finns områdespoliser och lokalpoliser. Därför är det glädjande att det kommer att öppnas en ny polisstation i Rinkeby med över 200 polisanställda. Därför är det glädjande att det i Göteborg och Malmö har kunnat satsas resurser på att få fler poliser. Det är glädjande att vi går från att under åtta år ha löst ett enda av de mord som begåtts av den organiserade brottsligheten i Göteborg till att nu lösa ett antal mord och sätta de skyldiga bakom lås och bom. 25 personer från den organiserade brottsligheten sitter bakom lås och bom i Västsverige. Ytterligare 25 sitter häktade i väntan på rättegång. Utredningen om händelserna vid Vårväderstorget blir klar i dag, tror jag. Den består av 9 000 sidor, och förhoppningsvis kommer den att leda till att mordet klaras upp.

Det händer alltså mycket positivt, men vi har också ett rejält arv att jobba med. Jag hoppas att vi kan vända utvecklingen i några av våra mest utsatta förorter under den här mandatperioden.

Anf. 48 JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Herr talman! Statsrådet pratar om myndighetsuppdrag, samverkan, skola och åtgärder för den sociala utvecklingen. Allt det här är viktigt, men det är också åtgärder som tar väldigt lång tid. Det tror jag också att statsrådet är ödmjuk inför.

Men problemet finns som sagt här i dag. Det är här och nu som kvinnor och män inte vågar gå ut om kvällarna och kvinnor i många av de här områdena inte vågar befinna sig i offentliga miljöer av rädsla för att bli trakasserade. Då är polisen ett viktigt svar. Vi har sett från tid till annan att polisen har använts som en budgetregulator. Därför är det viktigt att säkerställa att regeringen kan garantera att vi aldrig går under de här 20 000 poliserna. Det är bra att de blir fler just nu, men så har det inte alltid varit.

Herr talman! Våldet och skjutningarna är inte längre något som bara drabbar de kriminella gängerna. Våldsbrotten i offentlig miljö ökar. Det finns många exempel. Bara för att ta ett: I maj 2015 träffades en förbipasserande sjuårig pojke och en 56-årig man av skott från ett mindre handeldvapen när kriminella gäng gjorde upp på torget i Husby. Det är oacceptabelt.

I både Tensta centrum och Rinkeby centrum förekommer öppen drog-försäljning i anslutning till tunnelbanan och andra samlingsplatser.

Personer med judisk tro undviker enligt uppgifter till polisen Rinkeby och Tensta, och kristna kvinnor undviker Rinkeby centrum av risk att bli trakasserade.

Prot. 2015/16:83
18 mars

Svar på
interpellationer

Våldet, kränkningarna och förtrycket är numera en del av många människors vardag. Det begränsar människors frihet – en frihet som jag och statsrådet och många av oss här kan ta för given. Då duger det inte, herr talman, att utreda och samverka, utan då behövs det faktiskt någonting här och nu.

Moderaterna har bland annat krävt 1 000 fler poliser som ska jobba just i de här särskilt brottsutsatta områdena och att fler ska vara i yttre tjänst och inte gömma sig bakom ett skrivbord. Vi har också föreslagit att fler socialarbetare ska finnas tillgängliga efter kontorstid och även de finnas ute i samhället. Vi vill även skärpa straffen för ett antal brott, bland annat grova våldsbrott.

Visst är problemen komplexa. Det krävs många åtgärder. Men att det här är någonting som skolan ska lösa eller något som vi löser genom långsiktiga myndighetsuppdrag eller polislokaler som står klara om två år kan inte vara det enda svaret. Vi kan inte dalta med de kriminella gängen som begränsar människors frihet. Resultatet, herr talman, blir att den stora majoriteten av laglydiga människor begränsas i sin frihet när polis och politiker drar sig tillbaka.

Kvinnor som har flytt förtryck och extremism i sina hemländer möter nu precis samma saker i sina nya bostadsområden i Sverige. Det kan vi inte acceptera. Och vi kan inte acceptera att vi vänder den utvecklingen om två, tre, fyra eller fem år. Här måste regeringen agera kraftfullare.

Är Anders Ygeman beredd att säga ja till 1 000 nya poliser i de här områdena? Vilka konkreta åtgärder här och nu vidtar regeringen för att de här kvinnorna och männen ska känna sig trygga när de går ut om kvällarna? Hur kan regeringen garantera att inte fler oskyldiga människor hamnar i skottlinjen för kriminella uppgörelser?

Vad gör regeringen för att vända utvecklingen i dag?

Anf. 49 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Jag tror att man ska akta sig för att låtsas som att historien började för 15 månader sedan, då den socialdemokratiskt ledda regeringen tillträdde. Jag tror att man ska akta sig för att glömma de 8 åren vi hade innan, eller 10 eller 15 åren innan om man så vill. Jag tror att det blir ganska farligt om man säger: Vad gör regeringen här och nu? Ni pratar om skola, sjukvård och poliser. Det kan ju ta fem år.

Ja, det kan det göra. Frågan är, Jessica Rosencrantz, varför vi hade åtta år av växande klyftor, stigande arbetslöshet och OECD:s starkast sjunkande skolresultat. När man har haft den utvecklingen kan man inte ställa sig i en talarstol och säga: Det där med social utveckling tar tid. Vad gör regeringen här och nu?

Vi gör naturligtvis en massa saker här och nu. Men vi måste också våga orka se de långsiktiga, strukturella skälen till den utvecklingen och att vi i vissa fall har misslyckats. Jag vill påminna om – det kanske är till Jessica Rosencrantz fromma – att utvecklingen ser positiv ut på det stora hela. Aldrig har så många människor i Sverige känt sig så trygga som nu. Det är makroutvecklingen.

Mikroutvecklingen är att vi har stora problem i de mest socialt utsatta områdena, där den förra regeringen misslyckades som mest. Då säger jag: Här måste vi förstärka med poliser – och det har vi redan gjort. Från årsskiftet har det kommit ut fler poliser i Stockholm, Göteborg och Malmö.

Jag säger: Här behövs det nya polisstationer, som i Rinkeby, och här behövs bättre samverkan med kommunerna.

Sedan frågar Jessica Rosencrantz om jag är beredd att ta Moderaternas luftslott till förslag om 1 000 nya poliser här och nu? Men det innebär inte några poliser här och nu. Med det förslaget skulle den första polisen komma ut på gatan om tre år. Det är till och med på det sättet att det inte skulle komma en enda ny polis under den här mandatperioden om kammaren skulle rösta för Moderaternas förslag. Vadå här och nu? Dessutom avsätter ni 100 miljoner, tror jag att det är, för att Polishögskolan ska börja ta in några hundra poliser till.

Vi har gjort saker här och nu. Jag ska berätta om en sak. Vi har anställt väldigt många fler civilanställda. Då kan Jessica Rosencrantz säga att man vill ha ett mål om att öka antalet poliser. Men vad gör de civilanställda? Jo, de kontrollerar gränsen. De kommer att börja kontrollera gränsen i syd så att vi kan frigöra poliser för polisiära resurser.

Det hade vi kanske inte kunnat göra om vi hade haft en strikt bestämmelse från riksdagen om hur många som ska vara poliser och hur många som ska vara civilanställda. Nu har vi lyckligtvis inte det. Det gör att vi kan anställa fler civilanställda, som kan frigöra poliser så att de kan vara just ute på gator och torg i våra utsatta förorter.

Jag tar gärna en diskussion om hur vi kan få fler poliser ute i verksamheten. Jag är gärna med och utvärderar den polisreform som vi har beslutat om gemensamt för att se till att de resurser som tidigare gick åt till it-administration och personaladministration och ett stort antal chefer faktiskt kommer ut i verksamheten och ger resultat.

Men man kan inte låtsas som att tiden startade den 4 oktober förra året. Det fanns åtta år innan med en moderatledd regering.

Anf. 50 JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Herr talman! Nej, statsrådet, man kan inte påstå att den här utvecklingen började i går. Det är naturligtvis en utveckling som vi har sett under lång tid. Betyder det att ansvaret för den här regeringen är mindre? Nej, problemet finns fortfarande här och nu och måste hanteras, oavsett färg på regeringen. Båda sidor har ett ansvar för att sätta fokus på det.

Många människor har kommit i arbete under de gångna åtta åren med alliansregeringen. Men ett nytt utanförskap har vuxit fram. Och regeringen har varit saktfärdig när det gäller att hantera de stora migrationsströmmar som har kommit till Sverige. Vi kan därför inte ta hand om de människorna på ett korrekt sätt eftersom vi har en bostadsmarknad som inte fungerar och en skola som inte står beredd. Där har regeringen stått handfallen.

Nu ska vi inte gå in i den debatten. Men eftersom man genom ett hastverk införde id-kontroller med några dagars varsel, utan ordentliga remissrundor och annat, har man inte kunnat hantera situationen, med den stora mängd människor som kommer till Sverige, på ett korrekt sätt. Nu hamnar de i de utsatta områdena.

Där menar jag att regeringen inte tar sitt ansvar. Jag menar också att regeringen i väldigt stor utsträckning gömmer sig bakom utredningar och samverkansuppdrag. Jag säger igen att jag tycker att de också är viktiga aspekter. Men när man inte kan erkänna att vi historiskt sett har använt polisen som en budgetregulator och att vi många gånger har daltat med

Prot. 2015/16:83
18 mars

Svar på
interpellationer

och inte vågat säga ifrån mot de grovt kriminella gängen förnekar man historien.

Vi måste, på ett mycket tydligare sätt, säkerställa tryggheten i våra förorter. Jag vet att det till exempel är jättesvårt att få tillstånd för kameraövervakning i tunnelbanan, trots att det skulle skapa stor trygghet. På en mängd olika områden kan regeringen, med tydliga åtgärder och tydliga signaler, visa att man tar de problemen på allvar – nu och inte bara i morgon.

Anf. 51 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Låt mig inledningsvis säga att jag instämmer i mycket av det Jessica Rosencrantz säger om vad vi behöver göra i förorterna och i en del av den kritik Jessica Rosencrantz har mot tidigare regeringar, oavsett färg. Men när Jessica Rosencrantz börjar tala om ansvar och ansvar för flyktingsituationen blir jag ganska upprörd.

På onsdagen sa ni moderater att ni var för id-kontrollerna. På torsdagen hade ni ändrat er och var emot. På onsdagen sa ni att ni var för att ge regeringen mandat för att stänga Öresundsbron. På torsdagen orkade ni inte med längre.

Sanningen är att en moderatledd regering inte hade orkat med att hantera den här situationen. Inte ens i opposition klarade ni av att ta ansvar för den politik som krävdes för att vända utvecklingen.

Kritisera gärna regeringen, men kritisera den inte för att den har gjort det som krävts! Vi har vänt utvecklingen. Vi har tagit ansvar. Vi har gjort det som krävts. Det är det som gör att vi i dag har den positionen vi har så att vi kan gå vidare och inte behöver hantera en akut flyktingsituation.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 14 Svar på interpellation 2015/16:475 om polisens ansträngda situation

Anf. 52 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Lars-Arne Staxäng har frågat mig hur Polismyndighetens utredningsarbete respektive utryckningsarbete har påverkats av den ökade migrationen och den förhöjda terrorhotnivån det senaste halvåret och vilka åtgärder jag har vidtagit för att bidra till att detta arbete inte blir lidande. Vidare har han frågat mig hur andelen uppklarade fall har påverkats det senaste halvåret och vilka åtgärder jag har vidtagit för att bidra till att detta arbete inte blir lidande. Slutligen har Lars-Arne Staxäng frågat mig om Polismyndigheten har behövt prioritera om och vilka brott man i så fall har valt att prioritera ned eller bort.

Den kraftiga ökningen av antalet migranter har påverkat hela den offentliga verksamheten och i stor utsträckning Polismyndighetens arbete. För att hantera situationen har det varit nödvändigt för myndigheten att göra omprioriteringar i verksamheten. Exempelvis har poliser i yttre tjänst tagits i anspråk för att förstärka gränspolisverksamheten i region väst och syd. Det stora antalet asylsökande har också inneburit ett ökat behov av

polisier närvaro vid asylboenden, transporter av asylsökande till Migrationsverkets anläggningar med mera.

Omdisponeringarna av personal har minskat utrymmet för såväl egeninitierad som planlagd verksamhet. Exempelvis märks en tydlig minskning av antalet upprättade ärenden gällande narkotikabrott under hösten 2015 jämfört med samma period föregående år. Antalet utfärdade ordningsböter för trafikförseelser har också minskat under 2015. Responstiden har i vissa fall blivit längre för händelsestyrda uppdrag, vilket i sin tur har medfört ett större övertidsuttag. Inom brottsutredningsverksamheten ökar behovet av tillgång till tolkar och kapacitet att fastställa identiteter.

Polismyndigheten lämnade den 29 februari ett budgetunderlag till regeringen. Myndigheten bedömer där att antalet polisanställda behöver öka med 3 300 personer fram till och med 2020. Detta kräver enligt myndighetens bedömning ett tillskott av medel om 3,9 miljarder kronor. Regeringen avser att noga följa utvecklingen för Polismyndighetens förutsättningar att fullfölja sitt uppdrag.

Anf. 53 LARS-ARNE STAXÄNG (M):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka för svaret.

Jag inser att inrikesministern har skaffat sig en relevant bild av den ansträngda situation vi har inom polisen och rättsväsendet. Och det är verkligen allvarligt. Ett land där polisen av olika anledningar inte kan komma ut och hjälpa människor när de blir utsatta för brott är mycket farligt ute. Tilliten till varandra och tilliten att samhället kan skydda en om det skulle behövas är helt grundläggande för att samhället ska bestå och utvecklas positivt framåt. Så är det inte på alla platser i dagens Sverige.

Jag tog hjälp av riksdagens utredningstjänst för att få en bild över hur det ser ut inom Sveriges polis i dag och även hur omorganisationen, den ökade migrationen och den förhöjda terrornivån har påverkat arbetet runt om i Sverige de senaste månaderna. Jag fick delvis den bild statsrådet har visat på, alltså att framför allt arbetet med narkotika och trafikövervakning gått ned.

Det är svårt att få fram exakt statistik eftersom Brås undersökningar bara visas halvårsvis. Men jag fick också mig till del 61 sidor av pressklipp från hela Sverige de senaste månaderna, som visade att polisen på många ställen runt om i vårt land inte fungerar tillfredsställande och inte kan möta den så kallade vardagsbrottsligheten.

Inte minst våra vanliga handlare och företagare börjar bli mycket frustrerade över detta. Det finns ställen som jag i mitt andra inlägg ska visa på, där polisen bara besökte 1 av 20 inbrottsplatser hos företagare. Därutöver har vi ett antal områden där förfallet har gått så långt att en ensam polisbil inte ens åker in på larm utan assistans.

Dessutom förekommer det nästan dagligen i vissa kommuner att polisen får åka ut till olika asylboenden för att lugna ned situationen. Allt detta tillsammans med den ökade gränsbevakningen gör att man måste prioritera ned ett antal viktiga polisuppgifter.

Därför vill jag fråga statsrådet Ygeman vad han avser att göra för att möta dessa utmaningar på både kort och lång sikt.

Prot. 2015/16:83
18 mars

Svar på
interpellationer

Anf. 54 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka Lars-Arne Staxäng för frågorna och för en konstruktiv attityd. Jag tror att vi måste dela upp frågeställningen i två delar. Den ena delen är vad som görs för att komma tillbaka till en normalsituation efter att vi har haft en enorm påfrestning av gränskontroller, en migrationsutmaning som är extremt stor och en terrorhotnivå som har varit förhöjd och tidvis högre än någonsin. Det handlar om en tillfällig situation.

Den andra delen handlar om vardagsbrottslighet – vi pratar handlare på landsbygd och så vidare. Där är det min uppfattning att polisen inte har presterat tillräckligt bra under lång tid och kanske inte heller har haft verktyg för att prestera tillräckligt bra under ett antal år. Det krävs mer strukturella grepp för att ändra den situationen.

Hur slår vi ut vanebrottslingarna? I dag upplever många poliser att de griper samma brottsling flera gånger, och personen släpps ut på gatan igen väldigt snabbt. Man upplever att det finns en form av straffrabatt – egentligen finns den inte i lagstiftningen, men den tillämpas för att begränsa utredandet och göra det effektivare. Det är jobbigt.

Många handlare upplever att det är näst intill meningslöst att hålla kvar en snattare eftersom signalen från rättssamhället inte är tillräcklig.

När det gäller de strukturella problemen är jag beredd att återkomma vid ett senare tillfälle med ett samlat grepp. Jag tror att vi har låtit detta pågå lite för länge, även under den tid Socialdemokraterna varit i ledning. Vi har byggt upp ett antal vanekriminella som är näst intill immuna mot de rättsvårdande myndigheternas insatser. Där måste vi ta ett samlat strukturellt grepp.

Den nuvarande situationen, som är extrem på grund av omorganiseringen, migrationsströmmar, terrorhot och så vidare, måste vi jobba oss igenom och komma ut på andra sidan. Jag tror att situationen blir långvarig och att vi måste tillföra ytterligare resurser till polisen.

Polisen har kommit in med ett underlag till regeringen. Vi får i lugn och ro gå igenom det. Bara det faktum att vi har fått in ett underlag från polisen räcker inte för att avgöra resursbehovet, utan vi måste också kritiskt granska det för att se till att de skattepengar som går till polisen används på absolut bästa sätt.

Anf. 55 LARS-ARNE STAXÄNG (M):

Herr talman! Jag hör att statsrådet är medveten om den frustration som finns hos många inom polisen. Jag hör också att statsrådet har tankar om hur vi ska förbättra situationen. Det finns strukturella problem, det medges, och de har funnits under en längre tid. Detta kommer upp till ytan när det blir full kalabalik, som det var under hösten. Det märks när man inte kan komma åt vardagsbrottsligheten och folk reagerar.

Det här beror naturligtvis på ett antal saker tillsammans. Omorganisationen är en av dem. Vi hoppas väl alla att detta ska sätta sig och att det ska bli en bättre organisation totalt sett, men hittills har de erfarenheter som kommit fram inte varit de bästa. Väldigt många medarbetare inom polisen mår dåligt och funderar till och med på att söka annat jobb. Det skulle vara förödande.

Redan nu är det tre fyra gånger fler poliser än tidigare som slutar. Den siffran har tidigare varit ganska låg, men är det något vi ska vara rädda om

så är det de poliser som finns i organisationen. Dem måste vi behålla. Precis som har sagts här tar det tre fyra år att utbilda nya.

Dessutom har vi en mycket ansträngd situation med migrationen, tunga gänguppgörelser och andra saker som gör att det kan bli för mycket.

Jag tänkte därför visa hur det ser ut på många platser. Jag ska börja med att återge vad som sagts av en chefsåklagare i Örebro, Sarah Hajsland Hansen. Hon har reagerat på att polisen har levererat mycket färre förundersökningar i år än förra året. Hon hänvisar också till Domstolsverkets statistik. Där framgår det svart på vitt att det har skett en kraftig minskning av inkommande mål vad gäller vardagsbrotten.

Det finns också ett uttalande från företagarna i Skövde, som har tittat på detta. Det visade sig att polisen har kommit i bara ett fall av 20 då det har varit inbrott hos företagare och handlare. Frustrationen är stor, och tyvärr inte bara i Skövde.

Jag talade med företagare i Uddevalla för två tre veckor sedan. Så sent som för några dagar sedan talade jag med företagare i Vänersborg och Trollhättan. Jag skulle ha varit där i dag om vi inte hade haft den här interpellationsdebatten. Runt om i Sverige är det en stor frustration, för polisen klarar inte bastyggheten när det gäller vardagsbrotten. Detta är illavarslande.

Vi måste göra saker på kort sikt och på lång sikt. Det tar tre fyra år att utbilda nya poliser. Jag vet att det finns en plan att det ska bli 3 000–4 000 nya poliser. Det behövs verkligen, och vi i vårt parti bejakar att detta kommer fram så fort som möjligt. Men vi måste också göra kortsiktiga insatser. Jag noterade med välbehag att inrikesministern pekade på några punkter som vi måste ta oss an under de närmaste två åren.

Anf. 56 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Jag tror att också den fråga som Jessica Rosencrantz tog upp i den tidigare interpellationen, kameraövervakning, är något vi behöver diskutera. Regeringen har tillsatt en utredning om formerna för den. Jag tycker att de bedömningar som har gjorts när det gäller om man får använda kameraövervakning eller inte ibland har varit högst otillfredsställande.

Jag tror att det faktum att regeringen har infört identifikationskrav för passagerare och passagerarlistor på färjor är en viktig del när det gäller att polis och tull i förväg ska ha koll på vilka människor som kommer till vårt land. Det kommer att bli ett kraftfullt verktyg för att bekämpa de stöldligor från exempelvis Litauen som har kommit hit. Detta är en sak som är viktig när vi talar om strukturella grepp.

Vi pratar om gruppen vanekriminella. Där måste vi göra mer. Och jag tror att vi måste ha ett annat angreppssätt än vad vi har haft hittills.

Sedan tar Lars-Arne Staxäng upp personalomsättningen inom polisen. Vi har väldigt många duktiga poliser. I grunden välkomnar jag att de är attraktiva på arbetsmarknaden och att andra människor och företag vill anställa dem. Men då krävs det också att Polismyndigheten är en attraktiv arbetsgivare och att man kan möta upp i det avseendet.

Jag tror ändå att man ska ta siffrorna i fråga om personalomsättningen med en nypa salt. Polisen har en relativt låg personalomsättning jämfört med de flesta andra statliga arbetsgivare. Den har ökat något. Samtidigt vet vi att det är så här: Om man gör den största omorganisationen sedan

1965 och om alla chefer får söka nya chefsbefattningar är det naturligt att varje person har en egen tankeverksamhet. Vill jag vara kvar? Vill jag pröva något nytt i livet? Det blir en naturlig nystartspunkt för en mängd poliser. Jag tror att man ska ha respekt för de överväganden som de gör. Kanske är det så att de efter tre, fyra, fem år i annan verksamhet återvänder till polisen med nya erfarenheter och kan vara med och berika polisverksamheten.

Det är en sista liten sak som man ska veta när man läser statistiken. Säkerhetspolisen blev en egen myndighet vid förra årsskiftet. De poliser som lämnar polisen för att börja jobba hos Säkerhetspolisen räknas nu som att de har bytt jobb, medan de i den tidigare statistiken räknades som om de var kvar hos samma arbetsgivare. I och med att det ofta är tidsbegränsade förordnanden hos Säkerhetspolisen ser personalomsättningen ut att vara mycket större än vad den faktiskt är. Det är inte hela förklaringen men en liten delförklaring.

Anf. 57 LARS-ARNE STAXÄNG (M):

Herr talman! Tack så mycket för svaret! Jag tror precis som Anders Ygeman att vi måste sätta in ett antal åtgärder ganska snabbt. Det är en stor påfrestning.

När det gäller det här med straffrabatt handlar det inte bara om polisen. Vi måste titta på hela rättsväsendet. Straffrabatten är ovanligt hög i Sverige. I många andra länder får man snarare en höjning av straffet om man har begått fler brott. Här får man helt plötsligt rabatt. Vi tänker helt annorlunda.

Jag tror även att de så kallade småbrotten – snatteri, stöld och så vidare – måste beivras i ännu högre grad. Det har visat sig i många andra länder, inte minst i Amerika, att det är först när man tar hand om och beivrar småbrottsligheten som man kommer åt den större brottsligheten.

Vi ser att vi har ett antal områden i Sverige – någon räknar med att det är 55–60 områden – dit inte poliser åker ensamma. Det har gått så långt att man har släppt brottsligheten. Jag tänker framför allt på dem som bor i de områdena. De får inte den trygghet som vi alla vill ha. Det handlar om att kunna skydda sig och sin familj.

Vi måste få ett samlat grepp – det är helt riktigt. Det här har pågått alldeles för länge. Jag tänker framför allt på den anstormning som blev under hösten. Det är nu det kommer upp till ytan.

Jag vill avsluta mitt anförande med att tacka inrikesministern. Jag hoppas att han kan komma tillbaka och redovisa ett paket i närtid där vi tillsammans kan vidta åtgärder på detta område.

Anf. 58 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Jag vill tacka Lars-Arne Staxäng för en konstruktiv och bra diskussion. Jag tror att vi är helt ense om problemställningen. Vi kanske inte är riktigt överens om alla åtgärder. Men jag tror att vi i konstruktiv anda kommer att kunna fortsätta att diskutera fram förslag för att få en positiv utveckling. Jag ser fram emot fortsatta debatter.

Överläggningen var härmed avslutad.

Anf. 59 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH

KUHNKE (MP):

Herr talman! Sten Bergheden har frågat mig om jag avser att följa riksdagens tillkännagivande och låta utreda radio- och tv-avgiftens framtida utformning.

Jag anser att det är viktigt att finna en varaktig finansieringsmodell som garanterar oberoende och opartiskhet för public service. Radio och tv i allmänhetens tjänst är en viktig byggsten i ett demokratiskt och öppet samhälle. Jag kommer därför att arbeta för att finansieringen av public service förblir stabil och förutsebar och samtidigt sker på ett sätt som upplevs som rättvist och rimligt.

Det är glädjande att riksdagens tillkännagivande uttrycker ett starkt stöd för de grundläggande principerna för finansiering av public service-företagens verksamhet. Min utgångspunkt är att tillsätta en utredning om radio- och tv-avgiften i god tid före nästa tillståndsperiod och att den ska utformas utifrån riksdagens önskemål om en blocköverskridande och parlamentarisk sammansättning.

Anf. 60 STEN BERGHEDEN (M):

Herr talman! Jag vill tacka ministern för svaret även om jag kanske kände att det egentligen inte var så mycket svar på de konkreta frågor som jag ställde.

Riksdagen gav ett tillkännagivande i april förra året. Vi ville ha en parlamentarisk utredning som såg över radio- och tv-avgiften. Nu har det gått ett år, men vi har inte fått någon signal från regeringen mer än nu i dag om att man fortfarande har ambitionen att göra detta. Jag tycker att det är bra att ambitionen finns kvar, med tanke på att riksdagen har sagt detta. Men en lite högre ambitionsnivå hade kanske varit att man hade tillsatt utredningen och gett den ett uppdrag.

Precis som ministern säger här handlar det om att i god tid vara färdig med detta. En utredning kommer att komma fram till någonting. Nästa steg är att det politiska Sverige på något vis diskuterar det och går vidare med det. Det handlar om att hinna få ett färdigt förslag. Många fler partier kanske kan vara överens om hur detta ska utformas.

Det här är också viktigt. Teknikutvecklingen har fullständigt sprungit iväg när det gäller digital tv och hela den biten. Det innebär att vi kan se på tv på telefon och läsplattor och allt vad det är. Hur har man tänkt lösa detta utan att människor hamnar i en situation där de gör något olagligt för att de inte betalar en tv-licensavgift i så fall?

Sändningstillståndet löper ut 2019. Min fråga till ministern var: Avser ministern att följa riksdagens tillkännagivande? Det tycker jag att jag har fått svar på. Det verkar tydligt att ministern avser att följa det tillkännagivandet. Det tycker jag är bra.

Däremot undrar jag: När kommer vi att se den parlamentariska gruppen tillsatt? Det är en enkel och rak fråga. När har ministern och regeringen tänkt att den ska vara klar? Den ska ju vara klar i god tid inför 2020? Man skulle kanske redan vid nästa regeringssammanträde kunna se till att man upprättar någon form av tidsplan för detta. Jag tycker att ett tillkännagivande behöver få någon form av reaktion när det har gått ett år.

*Svar på
interpellationer*

Anf. 61 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH
KUHNIKE (MP):

Herr talman! Tack, Sten Bergheden, för den fortsatta frågestunden! Radio och tv i allmänhetens tjänst är en stor sak. Det är en grannliga uppgift för alla ansvariga politiker i vårt land att värna public services oberoende.

Det nuvarande tillståndet löper ut den 31 december 2019. I god tid före nästa tillståndsperiod, som ska inledas 2020, ska vi arbeta fram ett nytt sändningstillstånd, ett nytt avtal mellan public service-bolagen och oss i politiken.

Att hålla ingångna avtal är för mig – och jag hoppas att det är det för många – en hederssak. Om man inte håller ingångna avtal blir det väldigt svårt att veta vad man ska förhålla sig till.

Det är något som har blivit väldigt tydligt för mig under det ett och ett halvt år som jag har varit kultur- och demokratiminister och ansvarig för mediepolitiken och för public service i vårt land. Det handlar om det löpande ifrågasättandet och det löpande rotandet i de villkor som gäller för public service-bolagen när det gäller att de ska kunna leva upp till sitt uppdrag.

Public service i vårt land har ett väldigt högt förtroende, högst förtroende bland alla våra olika institutioner. Det bygger på en trovärdighet och en grundförutsättning som handlar om att de kan arbeta oberoende och ta publicistiska beslut. Men om dessa chefer som leder public service-bolagen samtidigt blir konstant ifrågasatta och hetsade att på olika sätt vända ut och in på sin verksamhet, hur ska de då kunna bedriva sin verksamhet?

Att jag säger detta betyder självklart inte att jag inte kommer att tillgoda riksdagens tillkännagivande. Jag kommer att säkerställa att det sker i god tid. Det har inte ens gått halva perioden. Det sändningstillstånd som den moderatledda regeringen ledde arbetet med började gälla 2014. Vid utgången av 2016 har vi kommit till halvtidsöversynen, som också är ytterligare en instans, och dessutom har vi en granskningsnämnd som hela tiden följer att våra public service-bolag gör vad de ska.

Jag tänker heller inte luras in i att stå och här och säga några exakta datum. Sten Bergheden vet lika väl som jag att om vi ska göra detta enligt de processer och rutiner som finns i riksdagen så ska det ställas en förfrågan till gruppledare och så vidare, så det är också en noggrann process när detta kommer att ske.

Det kommer dock att ske, och Sten Bergheden och alla andra kan vara fullständigt trygga i att jag både kommer att följa riksdagens beslut och också, med all min kraft, värna public services oberoende och säkerställa att de kan arbeta utifrån det sändningstillstånd som i dag gäller.

Anf. 62 STEN BERGHEDEN (M):

Herr talman! Tack, ministern! Svaret är ungefär detsamma som det skriftliga interpellationssvaret, det vill säga att ministern kommer att se till att detta kommer att ske. Däremot vill ministern inte göra några utfästelser angående tidsram, vilket jag tycker är olyckligt med tanke på att det är dels en utredningstid, dels ett ställningstagande och ett arbete för att ta fram ett förslag om en förändring som verkligen behöver vara färdigt i god tid. Innan man kommer dit behöver man ha haft den breda diskussionen.

Jag blir lite osäker, så jag måste ställa frågan igen: Kommer tillsättningen att ske under den här mandatperioden? Jag utgår från att den måste

ske med tanke på tillkännagivandet. I så fall måste det ske i så god tid att den också kommer att vara färdig under den här mandatperioden. Eller tänker man tillsätta den här utredningen två månader före valet för att sedan släppa frågan när Alliansen tar över efter 2018? Det är frågan.

Det måste någonstans finnas en ambition från regeringen att genomföra dessa tillkännagivanden, och framför allt i de frågor där det finns ett behov av och ett så stort och brett stöd för att se över detta.

Utredningar kring verksamhet i Sverige skapar alltid oro – visst. Men så länge vi lägger skattepengar på och samhällets invånare betalar in avgifter till en viss form av verksamhet får den verksamheten faktiskt finna sig i att vi hela tiden ifrågasätter och ser över hur vi kan lösa detta finansiellt framåt. Det är självklart att vi använder både skattepengar och landets invånares pengar så effektivt och bra som möjligt, och det får all verksamhet som har någon form av statlig finansiering finna sig i.

Jag återkommer till grundfrågorna: Kommer detta att ske inom den här mandatperioden, om vi försöker koka ned det? Kommer det att vara färdigt inom den här mandatperioden?

Anf. 63 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH
KUHNKE (MP):

Herr talman! Jag blir smått fascinerad över att Sten Bergheden, en ledamot som tillhör det parti som i den tidigare regeringen ledde Kulturdepartementet och alltså ledde arbetet med det befintliga sändningstillståndet, är så mån om att ifrågasätta och sätta på spel det som ni då förhandlade er fram till.

Om Moderaterna var så måna om att på något sätt förändra finansieringsmodellen för public service eller radio- och tv-avgiften, varför gjorde man inte det då eller drev på det ordentligt i det sändningstillstånd som fanns?

Mitt ifrågasättande är egentligen större än så: Vad är det mer Moderaterna har ändrat hållning i? Vilka är ni? Vad är det för principer ni ifrågasätter? Jag har levt i tron att Moderaterna som goda liberaler står bakom den samsyn som ändå finns bland de demokratiska partierna i den här riksdagen och månar om public service oberoende, månar om att public service kan arbeta och ta sina publicistiska och redaktionella beslut långt, långt från vår klåfingrighet. Men det kanske är en stilla förhoppning som inte längre gäller. Det gör mig orolig.

Jag hade hoppats på att vi utifrån en samsyn och ett värnande om public service skulle kunna dels genomföra arbetet utifrån det tillkännagivande som finns, dels därefter gå in i ett stort och viktigt arbete inför det nya sändningstillståndet. Men det verkar som om Moderaterna har ändrat riktning helt. Alla bollar är plötsligt uppe i luften. Mycket försvann med Reinfeldt och Borg.

Anf. 64 STEN BERGHEDEN (M):

Herr talman! Tack, ministern! Jag tror att det är rätt uppenbart att vi också värnar om ett oberoende public service, men det vi diskuterar här i dag är ett tillkännagivande från riksdagen som vill tillsätta en parlamentarisk utredning för att se över hur det ska se ut långsiktigt.

Då tycker man att någon form av anständig nivå ändå måste vara att detta tillkännagivande ska tillgodoses från ministern och från regeringen.

De enkla frågor jag ställde här i dag var om detta kommer att ske inom den här mandatperioden och om det kommer att bli färdigt inom den här mandatperioden, vilket jag utgår ifrån med tanke på att det ändå har funnits en majoritet för detta förslag i riksdagen.

Regeringen sitter faktiskt på ett mandat från riksdagen, vilket innebär att det som riksdagen beslutar om på något sätt måste levereras från regeringen. Då kan man inte diskutera att det finns andra värden som är så viktiga att man struntar i det riksdagen har beslutat. Nu har vi ett konkret tillkännagivande, och jag utgår från att det ska tillgodoses.

Ministern har varit tydlig med att detta kommer att ske. Det tycker jag är bra, och jag utgick från att så skulle ske. Men jag skulle också vilja ha lite tidsperspektiv på detta med tanke på att det ska kunna levereras inom en tid så att vi verkligen hinner ha en bred diskussion och inte hamnar i panikbeslut och annat som det kan innebära framdeles inför en omförhandling 2020. Därför menar jag att det är lite bråttom att komma igång med den här biten.

Nej, vi gjorde inte allting färdigt under den tid vi satt i regeringsställning, och det var säkert fler frågor som vi inte hann färdigt med fullt ut. Det betyder inte att vi slutar att försöka driva dessa frågor åt det håll vi vill och hitta nya lösningar på problemen.

Tack ändå, ministern, för svaren så långt!

Anf. 65 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH
KUHNKE (MP):

Herr talman! Tack, Sten Bergheden! Vi har ett stort ansvar, vi här i Sveriges riksdag och vi som sitter i regeringen, när det gäller att skapa de bästa förutsättningarna för att public service ska kunna fortsätta verka i demokratins tjänst och vara ett oberoende public service med hög trovärdighet och tillit hos vår befolkning.

Jag är glad för tillkännagivandet. Vi behöver utreda radio- och tv-avgiften. Precis som Sten Bergheden inledde med har det skett ett stort tekniskifte, och det ska inte kunna ifrågasättas. Medborgarna och skattebetalarna ska känna sig trygga i att den tv-avgift man betalar in faktiskt går till det den ska och att man känner sig delaktig i hela processen kring public service. Det är viktigt.

Jag kommer att se till att vi lever upp till tillkännagivandet. Det är en självklar heder sak. Jag respekterar riksdagens beslut.

Jag kommer också alltid att värna public services oberoende. Jag tror att det är viktigt att vi har en samsyn kring hur det oberoendet byggs upp så att public service kan fortsätta att verka utifrån sin viktiga gärning.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 16 Bordläggning

Följande dokument anmälades och bordlades:

Redogörelse

2015/16:NR1 Nordiska rådets svenska delegations berättelse om verksamheten under 2015

Motioner
med anledning av prop. 2015/16:113 Bättre straffrättsliga verktyg mot or-
ganiserad brottslighet
2015/16:3334 Roger Haddad m.fl. (L)
2015/16:3336 Kent Ekeröth och Adam Marttinen (SD)

Prot. 2015/16:83
18 mars

§ 17 Anmälan om interpellation

Följande interpellation hade framställts:

den 17 mars

2015/16:495 Svängdörrsproblematiken

av *Stig Henriksson* (V)
till försvarsminister *Peter Hultqvist* (S)

§ 18 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 17 mars

2015/16:990 Nyproduktion av förnybara ersättningsdrivmedel

av *Saila Quicklund* (M)
till klimat- och miljöminister *Åsa Romson* (MP)

2015/16:991 Grödbaserad råvara i biodrivmedelsframställningen

av *Saila Quicklund* (M)
till klimat- och miljöminister *Åsa Romson* (MP)

2015/16:992 Testbana för tåg mellan Arvidsjaur och Jörn

av *Birger Lahti* (V)
till närings- och innovationsminister *Mikael Damberg* (S)

2015/16:993 Riktade statsbidrag till kommunsektorn

av *Larry Söder* (KD)
till statsrådet *Ardalan Shekarabi* (S)

2015/16:994 YA-jobb utan krav på kollektivavtal

av *Katarina Brännström* (M)
till arbetsmarknadsminister *Ylva Johansson* (S)

2015/16:995 Kostnaden för investeringar i nya vatten- och avlopps- system

av *Larry Söder* (KD)
till klimat- och miljöminister *Åsa Romson* (MP)

2015/16:996 Biobanker

av *Jenny Petersson* (M)
till statsrådet *Gabriel Wikström* (S)

2015/16:997 Avsaknad av propositioner

av *Katarina Brännström* (M)
till arbetsmarknadsminister *Ylva Johansson* (S)

2015/16:998 Nedrustningen av trafikövervakningen

av *Lars-Axel Nordell* (KD)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2015/16:999 AP-fondernas investeringar i tobaksindustriföretag

av *Barbro Westerholm* (L)

till statsrådet Per Bolund (MP)

2015/16:1000 Totalförsvarsövning

av *Allan Widman* (L)

till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2015/16:1001 Svensk förmåga till luftburen sjömålsbekämpning

av *Allan Widman* (L)

till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2015/16:1002 Framtiden för häktet i Västerås

av *Roger Haddad* (L)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2015/16:1003 Forskning om lönebildning

av *Mats Persson* (L)

till statsminister Stefan Löfven (S)

§ 19 Anmälan om skriftligt svar på fråga

Skriftligt svar på följande fråga hade kommit in:

den 17 mars

2015/16:869 Livsmedelsbedrägerier

av *Åsa Coenraads* (M)

till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

§ 20 Kammaren åtskildes kl. 12.08.

Förhandlingarna leddes

av förste vice talmannen från sammanträdets början till och med § 12
anf. 39 (delvis) och

av andre vice talmannen därefter till sammanträdets slut.

Vid protokollet

ANNA ASPEGREN

/Olof Pilo

§ 1 Justering av protokoll.....	1
§ 2 Avsägelse.....	1
§ 3 Anmälan om kompletteringsval.....	1
§ 4 Anmälan om granskningsrapport	1
§ 5 Ärenden för hänvisning till utskott	2
§ 6 Svar på interpellation 2015/16:467 om Sveriges Västsaharapolitik	2
Anf. 1 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S).....	2
Anf. 2 LOTTA JOHNSSON FORNARVE (V).....	3
Anf. 3 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S).....	4
Anf. 4 LOTTA JOHNSSON FORNARVE (V).....	5
Anf. 5 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S).....	6
Anf. 6 LOTTA JOHNSSON FORNARVE (V).....	7
§ 7 Svar på interpellation 2015/16:410 om medicinska åldersbedömningar	7
Anf. 7 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	7
Anf. 8 JOHAN FORSSELL (M)	8
Anf. 9 FREDRIK MALM (L)	9
Anf. 10 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	10
Anf. 11 JOHAN FORSSELL (M)	11
Anf. 12 FREDRIK MALM (L)	12
Anf. 13 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	13
Anf. 14 JOHAN FORSSELL (M)	13
Anf. 15 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	14
§ 8 Svar på interpellation 2015/16:411 om regeringens hållning vad gäller asylpolitiken	15
Anf. 16 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	15
Anf. 17 JOHAN FORSSELL (M)	15
Anf. 18 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	16
Anf. 19 JOHAN FORSSELL (M)	17
Anf. 20 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	18
Anf. 21 JOHAN FORSSELL (M)	19
Anf. 22 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	20
§ 9 Svar på interpellation 2015/16:426 om regeringens och riksdagens roll som lagstiftare	21
Anf. 23 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	21
§ 10 Svar på interpellation 2015/16:464 om situationen på våra asylboenden.....	22

Anf. 24 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	22
Anf. 25 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	23
Anf. 26 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	24
Anf. 27 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	25
Anf. 28 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	26
Anf. 29 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	26
Anf. 30 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	27
§ 11 Svar på interpellation 2015/16:401 om förändring av besiktningsintervallet för fordon	28
Anf. 31 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	28
Anf. 32 STEN BERGHEDEN (M)	28
Anf. 33 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	29
Anf. 34 STEN BERGHEDEN (M)	30
Anf. 35 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	31
Anf. 36 STEN BERGHEDEN (M)	32
Anf. 37 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	32
§ 12 Svar på interpellation 2015/16:423 om kvotering inom brandkåren.....	33
Anf. 38 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	33
Anf. 39 KENT EKEROTH (SD).....	34
Anf. 40 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	35
Anf. 41 KENT EKEROTH (SD).....	35
Anf. 42 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	37
Anf. 43 KENT EKEROTH (SD).....	37
Anf. 44 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	38
§ 13 Svar på interpellation 2015/16:434 om en otrygg huvudstad	38
Anf. 45 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	38
Anf. 46 JESSICA ROSENCRANTZ (M)	39
Anf. 47 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	40
Anf. 48 JESSICA ROSENCRANTZ (M)	41
Anf. 49 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	42
Anf. 50 JESSICA ROSENCRANTZ (M)	43
Anf. 51 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	44
§ 14 Svar på interpellation 2015/16:475 om polisens ansträngda situation	44
Anf. 52 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	44
Anf. 53 LARS-ARNE STAXÅNG (M)	45
Anf. 54 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	46
Anf. 55 LARS-ARNE STAXÅNG (M)	46
Anf. 56 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	47
Anf. 57 LARS-ARNE STAXÅNG (M)	48
Anf. 58 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	48
§ 15 Svar på interpellation 2015/16:473 om radio- och tv- avgiften	49

Anf. 59 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP).....	49	Prot. 2015/16:83
Anf. 60 STEN BERGHEDEN (M).....	49	18 mars
Anf. 61 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP).....	50	
Anf. 62 STEN BERGHEDEN (M).....	50	
Anf. 63 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP).....	51	
Anf. 64 STEN BERGHEDEN (M).....	51	
Anf. 65 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP).....	52	
§ 16 Bordläggning.....	52	
§ 17 Anmälan om interpellation	53	
§ 18 Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	53	
§ 19 Anmälan om skriftligt svar på fråga	54	
§ 20 Kammaren åtskildes kl. 12.08.....	54	